Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

8-йил чиқиши.
31 АВГУСТ 1973 й.
ЖУМА
№ 204 (2188).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

УЙ МУБОРАК

72 ОИЛА ҚУВОНЧИ

Бугун

тўқимачилик комбинати ишчи ва хизматчиларининг 72 оиласи янги уйга кўчиб ўтди. Улар учун Богдан Хмельницкий кўчасида 9 қаватли уй қуриб берилди. Бу шу кўчада бунёд қилинган ҳашаматли биноларнинг бешинчисидир. Бу ерда яна бешта уй қурилиши жадаллик билан олиб борилмоқда.

Эртага биринчи қўнғироқ янграйди

Қувончли биринчи сентябрь ҳам етиб келди. Эртага янги ўқув йилининг қўнғироқлари янграйди. Бугун минглаб ўқувчилар жонажон мактабларини кўргани келишди.
СУРАТДА: 241-ўрта мактабнинг бир группа ўқувчилари ўз мактабларини кўздан кечирмоқда.
М. Нуриддинов фотоси.

ЧЕТ МАМЛАКАТЛАР БИЛАН ДЎСТЛИК ВА МАДАНИЙ АЛОҚА ЎЗБЕКИСТОН ЖАМИЯТИ III КОНФЕРЕНЦИЯСИ ИШТИРОКЧИЛАРИГА

Қадрли ўртоқлар!

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа Ўзбекистон жамияти учинчи конференциясининг иштирокчиларини ва Сизлар орқали республика жамияти активларининг катта армиясини қизғин табриклайди.

Сизнинг конференциянгиз унутилмас бир пайтда ўтказилмоқда. Коммунистик қурилиш ғайрат-шижоати билан тўлиб тошган совет халқи тўққизинчи беш йилликнинг учинчи, ҳал қилувчи йили топшириқларини бажариш учун, КПСС XXIV съездининг тарихий қарорларини муваффақиятли адо этиш учун курашмоқда. Партиямиз Марказий Комитетининг 1973 йил апрель Пленуми қарорларида, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг ва шахсан ўртоқ Л. И. Брежневнинг халқлар ўртасида тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш йўлида тинмай олиб бораётган фаолиятида ўзининг ёрқин ифодасини топган доно ленинча ташқи сиёсат совет кишиларини меҳнат зафарларига руҳлантирмоқда.

Дўстлик ва маданий алоқа Ўзбекистон жамиятининг ҳисобот давридаги бутун фаолияти чет мамлакатлар билан дўстона, маданий алоқаларни кенгайтиришга ва мустаҳкамлашга ҳамда совет ҳокимияти йилларида Ўзбекистонда содир бўлган жуда буюк ижтимоий-иқтисодий ўзгаришларни, ленинча ташқи сиёсатнинг муваффақиятларини пропаганда қилишга қаратилди. Жамият ҳозирги вақтда жаҳондаги беш қитъада 107 давлатнинг жамоатчилиги билан дўстона алоқалар боғлаган.

Республика дўстлик жамиятининг чет мамлакатларда олиб бораётган информация-пропаганда иши бошқа социалистик мамлакатлар билан биргаликда социализм ва коммунизм қуриш учун қулай халқаро вазиятни таъминлашдан иборат совет давлатининг олижаноб мақсадларига эришишга кўмаклашмоқда.

Дўстлик ва маданий алоқа Ўзбекистон жамиятининг, шу жамият республика, область шаҳар бўлимлари ва жамият коллектив аъзоларининг вазифаси — чет мамлакатлар аҳолисининг турли табақалари ўртасида Совет Иттифоқининг тинчликсевар ташқи сиёсатини тушунтириш, СССРнинг, шу жумладан Ўзбекистон ССРнинг коммунизм қуришда эришаётган ғоят буюк муваффақиятларини бундан буён ҳам пропаганда қилиш ишларини янада кучайтиришдан иборатдир.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа Ўзбекистон жамиятининг III республика конференциясига самарали ишлашини тилайди ва чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа Ўзбекистон жамияти, унинг бўлимлари, коллектив аъзолари ва активлари коммунистик партия ва совет ҳукуматининг ленинча ташқи сиёсатини пропаганда қилиш, халқлар ўртасида ҳамкорликни, ҳамжиҳатликни янада кенгайтириш ва кучайтириш, бутун дунёда тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш йўлидаги ишларини бундан кейин ҳам янада такомиллаштирадилар, деб қатъий ишонч билдиради.

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ.

Тинчлик ва дўстлик учун

Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа Ўзбекистон жамияти 107 мамлакатнинг жамоат ташкилотлари билан мустаҳкам алоқа боғлаган. 30 августда Тошкентда жамиятнинг III конференцияси унинг катта ва самарали фаолиятини муҳокама қилди. Меҳнаткашлар коллективларининг намояндалари, фан ва маданиятнинг таниқли арбоблари, партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг раҳбарлари, республика меҳмонлари конференция ишида қатнашиш учун Ҳамза номли театр залига тўпландилар.

Конференция делегатлари КПСС ленинчи Марказий Комитети Сиёсий бюросини баланд руҳ билан фахрий президиумга сайладилар. Конференцияда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов нутқ сўзлади. У жамиятнинг бир қанча энг муҳим вазифаларига тўхталиб ўтди. О. У. Салимов Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг конференцияга йўллаган табрикномасини ўқиб берди.

Жамият президиумининг раиси Ҳ. С. Шукурова жамиятнинг қилган ишлари тўғрисида конференцияда ҳисобот берди.

Ревизия комиссиясининг аъзоси Х. Э. Содиқжонова ревизия комиссиясининг докладини қилди.

Барча дўстлик жамиятларининг, шу жумладан, Ўзбекистон жамиятининг фаолиятида чет мамлакатлар халқлари билан ҳар томонлама дўстона алоқаларни кучайтириш совет кишиларининг партия XXIV съезди белгилаб берган Тинчлик программасини муваффақиятли амалга ошириш йўлидаги курашининг таркибий қисми эканлиги конференцияда таъкидлаб ўтилди. Халқаро муносабатларда тинчлик сари туб бурилиш вужудга келган, бутун прогрессив инсоният КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг АҚШга, ГФР ва Францияга қилган визити якунлари туфайли ажойиб мужассамланган Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг доно ленинча ташқи сиёсатини қизғин табриклаётган ҳозирги кунларда жамиятнинг ишини янада кучайтириш учун янги қулай имкониятлар вужудга келди.

Жамият кенг активга суяниб, республиканинг ҳаёти, хўжалик ва маданий қурилишда эришаётган муваффақиятлари тўғрисида чет мамлакатларнинг меҳнаткашларига ёрқин ҳикоя қилиш, совет жамиятининг, ленинча халқлар дўстлигининг буюк жозибадор кучини заифлаштиришга уринаётган буржуа пропагандаси уйдирмаларини фош этиш мақсадида кўпгина иш қилмоқда. Иккинчи конференциядан кейин ўтган етти йил мобайнида чет эллик дўстларга икки миллион нусхага яқин китоб, рисола ва журналлар, 230 та фотовиставка ва фото тўпламлар, Ўзбекистон кинематографчилари яратган 600 ҳужжатли ва бадиий фильмлар юборилди. Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллиги, В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги ва СССРнинг олтин юбилейи байрамига тайёргарлик даврида бу ишлар айниқса кучайтирилди. Жамият Ўзбекистон ССРнинг ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги муносабати билан чет мамлакатлар ташкилотлари билан алоқанинг кенг программасини амалга оширмоқда.

Чет мамлакатларда Ўзбекистонга бағишланган ўн кунликлар, ҳафталар ва фестиваллар ўтказиш каби пропаганданинг ёрқин формаларидан кенг фойдаланилмоқда. Бундай ўн кунликлар ва фестиваллар Ҳиндистонда, Венгрияда, Монголия Халқ Республикаси, Афғонистон, Эрон, Ироқ, Сурия, Ливан, Руминия, Чехословакия, Югославияда ўтказилди.

Чет эллардан Ўзбекистонга келган 539 делегация ва турист группалари жамият ходимларининг ва активларининг ёрдами туфайли республика ҳаёти билан таништирилди.

Кўпгина чет эллик меҳмонлар ўз ватанларига қайтиб, Ўзбекистон эришган муваффақиятларнинг аҳамияти тўғрисида лекциялар ўқидилар, мақолалар ёздилар. Шу туристлардан баъзилари ўз таассуротлари тўғрисида очерклар ва илмий асарлар яратдилар. Чунончи, Колумбиядаги Богота университетининг ректори Манулино Кампусано Мирзачўл ҳақида рисола ёзди. Мексика миллий кенгашининг аъзоси Рене Авилеснинг «Қизил юлдузлар» асари эълон қилинди, бу китобнинг кўп қисми Ўзбекистонга бағишланган.

Жамият чет элларда совет турмуш образини ҳар тарафлама тушунтиришнинг янги-янги йўлларини излаб топмоқда. Жамият иноқлашган шаҳарлар ҳаракатини ишчанлик билан қўллаб-қувватламоқда. Номи Ўзбекистон билан боғлиқ бўлган ўн еттита кеманинг экипажи жамият ишларида актив қатнашмоқда.

Республика меҳнаткашларини интернационализм руҳида тарбиялаш соҳасидаги ишларга жамият тобора катта ҳисса қўшмоқда. Шу ишда чет элларга бориб келган активлар чет эллик студентлар, аспирантлар «планетамиз ёшлиги» интернационал дўстлик клубининг аъзолари иштирок этмоқда. Жамият касаба союзлари билан, комсомол билан алоқасини мустаҳкамламоқда. Дўстлик совет жамиятларининг республика, область, шаҳарлардаги ўттизта бўлими, секциялар, комиссиялар ва жамиятнинг область бўлимлари ўз ишларини кучайтириб юборди.

Конференция делегатлари дўстлик республика жамияти партия ташкилотларининг раҳбарлигида ўз иш савияларини янада оширадилар, тинчлик йўлидаги умумхалқ курашига бундан кейин ҳам актив ёрдам бераверадилар, деб ишонч билдирдилар.

Конференцияда Осиё ва Африка мамлакатлари билан бирдамлик Ўзбекистон республика комитетининг раиси республика Фанлар академиясининг академиги Т. А. Саримсоқов, Африка халқлари билан дўстлик совет жамиятлари Ўзбекистон бўлимининг раиси республика Фанлар академиясининг академиги В. Й. Зоҳидов, Совет — Ҳиндистон маданий алоқа жамияти республика бўлимининг раиси, Ўзбекистон халқ шоираси З. Исроилова, Калинин районидаги «Ўзбекистон 40 йиллиги» колхозининг сут соғувчиси М. Исоқова, чет эл студентлари учун доимий ишлайдиган илмий-назарий семинар раҳбари профессор Ғ. А. Ҳидоятов, саккизинчи қурилиш тресги партия комитетининг секретари И. Ф. Горбунцов, Узоқ Шарқ пароходчилигидаги Бухоро теплоходининг капитани Н. П. Савченко Қора денгиз пароходчилиги бўлимининг бошлиғи В. Н. Цимбал ва бошқалар сўзга чиқдилар.

Латвия дўстлик жамиятининг раҳбари Ж. Ж. Закенфельд, Туркманистон дўстлик жамиятининг раҳбари В. А. Аҳмедов конференция делегатларини табриклаб нутқ сўзладилар.

Конференцияда чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа совет жамиятлари союзи президиуми раисининг ўринбосари Е. В. Иванов сўзга чиқди.

Конференция жамият раҳбар органларининг янги составини, шунингдек чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа совет жамиятлари союзининг III Бутуниттифоқ конференциясига делегатлар сайлади.

Жамият правлениесининг пленумида Ҳ. С. Шукурова яна жамият президиумининг раиси қилиб сайланди.

(ЎзТАГ).

МАОРИФИМИЗ РАВНАҚИ

СССР Олий Советининг сессияси бутун мамлакатимизда сиёсий активлик ва меҳнат ғайрати жўш урган бир вазиятда ўтди. Бу жўшқинлик — меҳнаткашларнинг юксак сиёсий онглилиги ва активлигининг ифодасидир. У совет халқининг КПСС XXIV съезди қарорларини амалга оширишда коммунистик қурилишнинг ҳамма соҳаларидаги муваффақиятлари туфайли юзага келган. Ана шундай шароитда СССР Олий Советининг сессияси «Халқ маорифи тўғрисида ССР Иттифоқи ва иттифоқдош республикаларнинг қонун асослари»ни қабул қилди.

Бу муҳим ҳужжат партия ва ҳукуматимизнинг халқ маорифини янада ривожлантириш ҳамда ёш авлодни ўқитиш ва коммунистик руҳда тарбиялашдаги жуда катта ғамхўрлигидир. Мактабгача тарбиядан то олий таълимгача бўлган масалаларни ўз ичига олган бу ҳужжат халқ маорифи ходимлари, ўқувчи ва студентлар ҳамда ота-оналарнинг асосий ҳуқуқ ва вазифаларини белгилаб берди.

Бу қонун Тошкент шаҳар ва район халқ маорифи ходимлари, мактаб педагогик коллективлари, болалар боғчалари хизматчилари ўртасида ҳар томонлама чуқур муҳокама қилинди ва маъқулланди.

Шаҳримизда 1972-73 ўқув йилида 243 умумий таълим, 65 кечки ва сменали ишчи-ёшлар мактабларида 267.466 ўқувчи ўқиди. Бу мактабларда ишлаган 13.570 ўқитувчининг кўпчилигини олий педагогик маълумотга эга бўлган ўқитувчилар ташкил этади. Йилдан-йилга янги типдаги мактаблар ва болалар боғчаларининг сони ортиб бормоқда. Шу беш йилликнинг икки йили ичида 14.914 ўринли 13 та янги мактаб ва 8.400 ўринли 32 болалар боғчалари қурилиб фойдаланишга топширилди. Ҳозир шаҳримизда (фақат шаҳар маорифига қарашли) 63.542 болани ўз бағрига олган болалар боғчалари ва комбинатлари ишлаб турибди.

Ҳозирги кунда Тошкент шаҳар халқ маорифи ўрта умумий таълимга ўтиш ишига алоҳида эътибор бермоқда. 1972—73 ўқув йилида саккиз йиллик маълумотга эга бўлган ёшлар кундузги ва кечки мактабларда ҳамда бошқа ўрта ўқув юртларида ўқишларини давом эттирмоқдалар.

Ўрта умумий таълимга узил-кесил ўтиш кўп жиҳатдан мактабларда таълим-тарбия ишларини янада яхшилаш ва дарсларнинг самарадорлигини оширишга боғлиқ. Шу мақсадда жуда кўп ишлар амалга оширилмоқда. Охирги уч йил ичида марказий ва шаҳар ўқитувчилар малакасини ошириш институтларида ўқитувчилар ва мактаб раҳбар ходимлари қайта тайёрлов курсларида ўқидилар.

Янги ўқув кабинетлари ташкил этиш ва уларни ҳозирги кун талабида жиҳозлаш кун тартибидан асосий ўрин олмоқда. Ўқув-тарбия ишларини янада яхшилашда кабинет системасига ўтиш ҳар бир педагогик коллективнинг асосий иш омили бўлиб қолди. Ўтган ўқув йилида 243 мактабдан 90 таси прогрессив иш методи асосида ишлади.

Мактабларимизнинг бу каби янги прогрессив методлари асосида ишлашлари ўз самарасини кўрсатди. Бу ўқув йилида иккинчи йилга қолдирилган ўқувчиларнинг сони 1.400 тага, кузги имтиҳонга қолдирилган ўқувчиларнинг сони 2.440 тага камайди. фақат «4» ва «5» баҳоларга ўқийдиган ўқувчиларнинг сони сезиларли даража ўсди.

Ҳозирги кунда кечки ва сменали ишчи-ёшлар ва сиртқи мактаблар иши алоҳида ғамхўрлик талаб қилади. Украина ССРга Халқлар дўстлиги орденини топшириш тантанасида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев жамиятимизнинг ҳозирги ўсиш жараёнида ишчиларнинг ўқимишли ва малакали кишилар бўлиши зарур ва актуал масала эканлигини алоҳида уқтирди.

(Давоми 2-бетда).

«АЛИФБЕ» СЕҲРИ

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Оқил Шарофуддиновнинг «Алифбе»сини ўқимаган, билмаган одам кам топилса керак. Ҳамма ана шу китобни ўқиб илк бор савод чиқарган. 1 сентябрь тонгида минглаб болалар ана шу «Алифбе»ни қўлтиқлаб мактабларга қадам босадилар.

Офсет фабрикаси коллективи ана шу «сеҳрли» китобни ўтган йилларда 250 минг донадан тайёрлар эди. Эндиликда бу миқдор 360 мингдан ошиб кетди. Уни нашр этиш сифати ҳам яхшиланди. Фабрикада Ўрта Осиё республикаларининг биринчи синф ўқувчилари учун бу йил бир миллион 250 минг дона алифбелар тайёрланди. Келгуси йили эса 1 миллион 400 минг дона бўлади.

Мактабларда янги ўқув йили эндигина бошланяпти. Корхонада эса келгуси ўқув йили учун китоблар нашр этиш бошлаб юборилди.

72 МИЛЛИОН ДАФТАР

Қоғоз буюмлари комбинатининг дафтар цехи яқиндагина ўзининг юбилей маҳсулотини-миллиардинчи дафтарни чиқарган эди. Цех коллективи янги ўқув йилига катта тараддуд билан келди. Мактаб ўқувчилари учун тайёрланган дафтарларнинг миқдори 8 ой ичида 48 миллион 400 донадан ошиб кетди.

Шунингдек, бу ерда 48 минг дона альбом, 38 минг дона чизмачилик дафтарлари тайёрланди. 96 варақли қалин дафтардан 1 миллион 5 минг дона ишлаб чиқарилди.

Йил охиригача ўқувчилар дафтари 72 миллион донага етказилади.

Берунийнинг 1000 йиллик юбилейи шарафига САНЪАТКОРЛАР АРМУҒОНИ

Ўзбекистон ССР Фанлар Академиясининг Алишер Навоий номли адабиёт музейи фондларидан яна 50 дан ортиқ нодир экспонат ўрин олди.

Санъат асарлари орасида машҳур кулол Муҳиддин Раҳимов ишлаган нафис ва жарангдор сопол буюмлар бор. Бундан ташқари бир қатор ўзбек рассомлари яратган санъат асарлари кишн диққатини тортади. Булар улуғ ўзбек олими Абу Райҳон Берунийнинг 1000 йиллик юбилейига армуғон этилган асарлардир.

Музей фондидаги янги асарларда улуғ олимнинг ёрқин сиймоси моҳирлик билан акс эттирилган. Рассомлардан Ч. Аҳмаров, Н. Қўзибоев, Қ. Башаров, Т. Оганесов ва бошқалар ўз асарларини олим юбилейига армуғон этдилар.

Янги санъат асарлари юбилей кунлари Санъат саройида кўргазма ҳолида намойиш қилинади.

Дастлабки карвонлар

ЛЕНИНСК. Янги ҳосил пахтаси ортилган дастлабки қизил карвонлар куни кеча Ленинск пахта тозалаш заводига келди. Бу, карвонлар дастлабки куни 100 тонна «оқ олтин» етказиб беришди. «Коммунизм» ва «Победа» колхозлари ҳаммадан кўп пахта беришди.

* * *

ҚАШҚАДАРЁ Яккабоғ пахта тозалаш заводига етиб келган дастлабки пахта қизил карвонининг олдинги машинаси узра «Ватан, беш йилликнинг учинчи, ҳал қилувчи йили ҳосилини қабул қилиб ол!...» деган сўзлар ёзилган транспарант кўзга ташланар эди. Калинин номли колхоз деҳқонларига дастлабки квитанция ёзиб берилди.

Яккабоғ районининг меҳнатчилари бу йил давлатга 35 минг тонна «оқ олтин» сотишга қарор бердилар.

Ҳозирги кунда Польша Халқ Республикасида 600 га яқин тикувчилик ва 150 дан зиёд қудратли тўқимачилик фабрикалари ишлаб турибди. Ана шу корхоналар ишлаб чиқараётган газламалар, кийим-кечакларга талаб тобора ўсиб бормоқда. Бу маҳсулотлар жаҳоннинг юздан зиёд мамлакатларига, шу жумладан Совет Иттифоқига ҳам экспорт қилинади.

СУРАТДА: Гожув-Велькопольский шаҳридаги «Сильвана» шойи тўқув комбинатининг цехларидан бирида.

ЦАФ—ТАСС фотоси.

МУРАББИЙЛАР АНЖУМАНИ

Бугун

Ўзбекистон халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг мажлислар залида ҳунар-техника таълими ходимларининг биринчи шаҳар конференцияси бўлиб ўтди. Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 50 йиллигига бағишланган бу конференцияда халқ хўжалиги учун тайёрланаётган кадрларнинг малакасини ошириш, ўқитув сифатини яхшилаш, ўқувчиларнинг ўзлаштириш қобилиятларини ошириш каби муҳим масалалар муҳокама қилиб олинди.

Конференцияда қабул қилинган мурожаатда шундай дейилади: «Биз, ўқитувчилар ва шаҳар ҳунар-техника билим юртларининг ишлаб чиқариш мастерлари ўқишда ва ишлаб чиқариш практикаси давомида новаторлик усулларидан самарали фойдаланиш ҳақида сўз берамиз.

ТОНГГИ газеталарда

● КПСС Марказий Комитети пахта териш техникасидан кенг кўламда фойдаланишга, ҳар бир машинанинг юксак унум билан ишлатилишига эришишга, пахта теримини муваффақиятли равишда ўтказишга, беш йилликнинг учинчи йилида давлатга пахта сотиш юзасидан олинган социалистик мажбуриятларни бажаришга даъват этиб мурожаат қилган Ўзбекистон ССР механизаторларининг ташаббусини маъқуллади.

● «Ҳар бир терим машинаси юксак унум билан ишласин» сарлавҳаси остида Ўзбекистон ССР механик-ҳайдовчиларининг мамлакат барча пахтакорларига мактуби эълон қилинган.

● 1973 йил 30 августда Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши — «Космос-583» учирилди.

ВЬЕТНАМ КИТОБЛАРИ ЎН КУНЛИГИ

Бугун

Пушкин кўчасидаги 1-китоб магазинида Вьетнам Демократик Республикаси китоблари ўн кунлиги бошланди. Бу ерда қардош мамлакатнинг адабиётлари ҳақида маълумот берувчи витрина намойиш қилинмоқда. Кўргазмадан рус ва вьетнам тилларида турли нашриётлар томонидан чиқарилган китоблар кенг ўрин олган.

Дўстларимизнинг китоблари байрамига бағишлаб В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетида катта тантанали кеча ўтказилади. Бу ерда вьетнамлик студентлар қатнашадилар.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

▲ ХЕЛЬСИНКИ. Турку шаҳрида «Холминг» акционер жамиятининг кемасозлик заводида Совет Иттифоқининг заказн билан қурилган ёғоч ташийдиган «Михаил Черних» кемаси Бутуниттифоқ «Судоимпорт» бирлашмаси вакилларига топширилди. Шундай кемалардан бештаси қурилиб, сувга туширилган эди.

Уусикаупунки шаҳри кемасозлик корхонасида СССРнинг заказн билан қурилган ёғоч ташийдиган «Митрофан Греков» кемаси ҳам сувга туширилди.

▲ САНТЬЯГО. Чили президенти Сальвадор Альенде республика ҳукуматида янги министрлар тайинланганлигини эълон қилди. Ички ишлар министри қилиб Карлос Брионес, миллий мудофаа министри қилиб Орландо Летельер тайинланди. Ҳукуматнинг янги составига қуролли кучларнинг икки вакили ҳам киритилди. Шулардан контр-адмирал Даниэль Арель яна молия министри лавозимига тайинланди. Чили Коммунистик партиясининг министр бўлиб ишлаётган вакиллари ҳукуматдаги ўз лавозимларини сақлаб қолдилар.

Ҳукуматнинг янги аъзоларини қасамёд қилдириш маросимида президент С. Альенде гапириб, гражданлар урушининг олдини олиш ва республиканинг хавфсизлигини таъминлаш ҳукуматнинг аввалгидек асосий вазифаси бўлиб қолади, деб уқтириб ўтди.

▲ ВЕНА. Тиролнинг марказий районларида қаттиқ сел ёққанлиги ва шу сабабли айрим ерларни сув ювиб кетганлиги натижасида Австриянинг Инсбрук шаҳри ғарбидаги аҳоли пунктларига катта зарар етди. Уйлар сув остида қолиб, вайрон бўлди, тош йўллар шикастланди, далаларни сув босди.

▲ МЕХИКО. Мексиканинг 11 штатида тўхтовсиз жала ёғиб сув тошқанлиги натижасида 700 га яқин киши ҳалок бўлди. 400 минг киши бошпанасиз қолди. Дарё сувлари тошиб, жуда кўп тўғонлар, кўприклар ва автомобиль йўллари емирилди. Катта-катта майдонлардаги қишлоқ хўжалик экинлари нобуд бўлди.

▲ ПЕКИН. Бу ерда эълон қилинган информацион ахборотда 24 августдан 28 августгача Хитой Компартиясининг X Умумхитой съезди бўлиб ўтганлиги айтилади.

САЛОМ, ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИ!

МАОРИФИМИЗ РАВНАҚИ

(Боши 1-бетда).

Шаҳримиздаги бир қатор корхона коллективлари кечки ишчи-ёшлар мактабларига яқиндан ғамхўрлик қилаётирлар. Бундай корхоналарга «Ташсельмаш», агрегат заводи, «Юлдуз» фирмаси коллективларини кўрсатишимиз мумкин.

Мактаб педагогик коллективлари иш фаолиятлари марказида ўқувчиларда марксча-ленинча дунёқарашни, социалистик Ватанга муҳаббат ҳиссини, меҳнат ва интизомга онгли муносабатда бўлишни тарбиялаш туради. Интернационал тарбия мактаб ҳаётидан асосий ўрин олган.

Партиямиз XXIV съезди Директиваларига асосан халқ хўжалиги тармоқлари учун камида 9 миллион малакали ишчи-ёшлар тарбиялаб етиштиришимиз лозим. Бу масалани ҳал этишда умумий таълим мактаблари ҳам алоҳида роль ўйнайди. Бунинг учун умумий таълим мактабларида профессионал ориентация ишларини янада юқори савияга кўтариш талаб қилинади. Шунга кўра, мактабларда профориентация ишлари кенг масштабда олиб борилмоқда. Бу ишлар дарс жараёнида, экскурсия қўринишида, меҳнат қаҳрамонлари ва донгдор кишилар билан учрашувлар ва бошқа методлар орқали олиб борилади.

Ўқувчиларнинг меҳнатга бўлган муносабатларини тарбиялаш ва касб танлашларида ўқувчилар практикаси муҳим роль ўйнайди. Бу ўқув йили 600 ўқувчи тўқимачилик комбинатида, 149- ва 153- мактаб ўқувчилари самолётсозлик заводида, 27 ва 113- мактаб ўқувчилари асбобсозлик заводида ўз практикаларини ўтказдилар. Айрим мактаблар оталиқ корхоналари билан ўқиш, иш ва дам олиш масалаларида биргаликда умумий план тузганлар.

Ҳозирги кунда техника билим юртлари билан мактаблар алоқасига алоҳида аҳамият берилмоқда. Билим юртлари базасида мактаб раҳбарлари семинари ўтказилди. Бир қатор мактабларда янги ўқув йилидан бошлаб қурувчилик касбига доир дарслар киритилади.

Пойтахтимиз мактабларининг 8-синфини битириб чиққан кўпчилик ўқувчиларимиз техника билим юртларига жойлашдилар. Шунинг учун, шаҳар халқ маорифи ўрта маълумот бермайдиган техника билим юртларида кечки ишчи-ёшлар мактабларининг филиалларини очишни планлаштирмоқда.

Педагогик коллективлар мактабнинг ота-оналар билан алоқасига, аҳоли ўртасида педагогик билимлар пропагандасига алоҳида аҳамият бермоқда. 1972—73 ўқув йилида мактаб ва болалар боғчаларида 77 халқ университети, ўқитувчи, синф раҳбарлари ва мактаб маъмурияти учун 17 университет, ёшлар учун 5 университет ишлади.

Жамоатчилик тарбиясига таяниш, ёшларнинг ҳар томонлама ривожланиши учун шароит яратиб бериш, онлага ёрдам мақсадида куни узайтирилган мактаблар ва группалар ташкил қилинган. Шаҳримиз мактабларида 814 та куни узайтирилган группа ва 3 та мактаб ишлаб турибди. Бу группа ва мактабларда 28.498 ўқувчи билим ва тарбия олмоқда.

Қозоғистон пойтахти Олмаота шаҳри билан олиб борилаётган социалистик мусобақа, қабул қилинган мажбуриятлар бизни янги-янги ютуқлар сари илҳомлантиради.

Эртага шаҳар маорифчилари янги ўқув йилини бошлаб юборадилар. Ҳамма мактабларда доҳий В. И. Ленин дарслари муваффақиятли ўтади.

Шаҳар педагогик коллективлари н и н г галдаги вазифаси ССР Иттифоқи ва иттифоқдош республикалар халқ маорифи тўғрисидаги қонун асосларини ўрганиш ва уни ҳаётга тадбиқ этишдан иборатдир.

Тошкент шаҳар мактабларининг педагогик коллективлари халқ маорифи ҳақидаги янги қонун билан қуролланган ҳолда КПСС XXIV съезди ва СССР Олий Советининг қарорларини амалга ошириш учун барча куч ва билимларини аямайдилар.

Т. ДАДАШЕВ,
шаҳар халқ маорифи бўлимининг мудири, республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи.

Билим — куч, мактаб болаларни ана шу билан қуроллантириши керак.

Н. К. КРУПСКАЯ.

* * *

Билим бамисоли тоғда яшириниб ётган чашмадир.

Роғиби Самарқандий.

* * *

Одамдан юқори тураркан олам,
Билим оширмоққа мухтождир одам.

РУДАКИЙ.

* * *

Инсоннинг қиммати эмас симу зар,
Инсоннинг қиммати илму ҳам ҳунар.

Абдуқодир БЕДИЛ.

* * *

Кўнгилларнинг сурури илмдандир,
Кўрар кўзларнинг нури илмдандир.

Ҳ. Ҳ. НИЁЗИЙ.

БИЛИМ — АҚЛ ОЙНАСИ

Билим — бойлик, ўқиш эса унинг калитидир.

Р. КАУДЗИТ.

* * *

Йигитликда йиғ илмнинг махзани,
Қарилиғ чоғи харж қилғил ани.

НАВОИЙ.

* * *

Билими йўқ киши дўппи тор келган чоғда гап тўқишга бошлайди.

М. ГОРЬКИЙ.

* * *

Қудратлидир кимки бўлса билимдон,
Билимдан кексалар дили навқирон.

* * *

Шубҳа йўқ, илмдан тирикдир инсон,
Машаққат меҳнатни енгади осон.

ФИРДАВСИЙ.

* * *

Билиминг осмонга етган бўлса ҳам,
Бошқалар илмига қулоқ сол ҳар дам.

БАЛХИЙ.

* * *

Билимсизлик билан ишга киришсанг,
Фойдаси бўлмайди қанча тиришсанг.

* * *

Билим бойлигига тўймайди одам,
Камаймас бошқага қанча берса ҳам.

Асадий ТУСИЙ.

АЗИЗ УСТОЗ

Муқаддам опа кекса тажрибали ўқитувчи. Дилкаш, камтарин бу аёлнинг мулойимлик, сиполик билан сўзлаши ҳар доим ўқувчиларни сеҳрлаб қўйганга ўхшарди.

Педагоглик касбини танлаган Муқаддам опа 1934 йилда Тошкентда очилган В. И. Ленин номидаги хотин-қизлар билим юртида биринчилар қатори таҳсил олди. Ўн етти ёшли муаллиманинг педагогик фаолияти Оржоникидзе районидаги 37-мактабда бошланди. Унинг дарслари ҳамиша қизиқарли, жонли ўтарди. Тажрибали педагоглар унинг очиқ дарсини тинглаб, Муқаддам опага яхши баҳо беришди.

1960 йилда кўп йиллик самарали меҳнатлари учун, Совет ҳокимияти эндигина ривожланиб келаётган бир пайтда қилган бебаҳо хизматлари учун Муқаддам опа Акбарова Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланди. Шунда у «Партияга, совет халқига, мени педагог бўлишим учун илм даргоҳи эшигини очиб берган меҳрибон ўқитувчиларимга чин дилдан раҳмат. Мен бундан кейин ҳам халқимга ҳалол хизмат қиламан», — деди.

Муқаддам опа 37 йилдан бери педагоглик қилиб келмоқда. Эртага — Биринчи сентябрь! Мактабларда янги ўқув йили бошланади. Менинг камтарин ўқитувчим Муқаддам опа ёш авлодга яна билим бера бошлайдилар. Азиз устозимизга сиҳатлик, педагоглик ишларида муваффақиятлар тилаймиз!

Р. ИБРАГИМОВА.

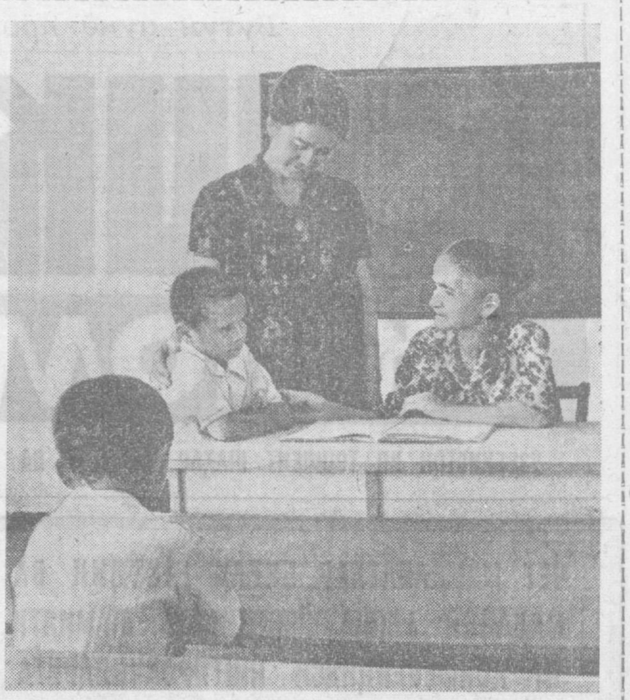

Эртага биринчи қўнғироқ жаранглайди. Мактабларда янги ўқув йили шод-хуррамлик ва уюшқоқлик билан бошланади. Бугун ҳамма мактабларда ўқувчилар ўз ўқитувчилари билан учрашиб, синф хоналарини кўриб чиқишди. Шаҳримиздаги 243-мактабда ҳамма нарса янги ўқув йилига тахт қилиб қўйилган.

СУРАТДА: бошланғич синф ўқитувчиларидан М. Каримова билан Р. Ортиқова биринчи синфга келган болалар билан суҳбат ўтказмоқдалар.

М. Нуриддинов фотолари.

● Ёзувчи ён дафтаридан

МАКТАБИМ

Бундан бир неча йил илгари шоир дўстим Охунжон Ҳакимов билан Фарғонага борганимизда рўй берган бир воқеа асло ёдимдан чиқмайди. Лоғон қишлоғида меҳмон бўлдик.

Эрталаб қишлоқ ўртасидан шарқираб оқиб ўтадиган сойда ювинаётган эдик, дўстим нарироқдан ўтиб бораётган кексароқ киши билан бир йигитни кўрди-ю, чала-чулпа артиниб, ўша томонга югурди. Ҳалиги киши билан қучқўллаб сўраша кетди. Улар қизғин суҳбатлашишар, аммо нима дейишаётгани сув шовқинидан эшитилмас эди. Мен хотиржам ювиниб бўлиб, улар томон юрдим. Заоардаст гавдали, қуюқ соқолига сал оқ оралаган, юзида чечак излари кўриниб турган киши кўзида қувонч тўла табассум билан алланималарни тушунтирар эди. Нарироқда мўйлови эндигина сабза урган йигитча ийманиб турарди. Яқин бориб, салом бердим. Бояги киши ярқ этиб қаради. Аммо куришиш учун узатган қўлим бир лаҳза ҳавода муаллақ қолди. У ҳам қўл чўзди-ю, дафъатан қўлимни тополмай, хижолат чеккандек киприкларини пирпиратди. Шундагина бу одамнинг кўзлари, мана шу очиқ, нур порлаб турган кўзлари ожиз эканини сезиб қолдим. Сездиму юрагим сесканиб кетди. Унинг кафтини икки қўллаб маҳкам қисдим.

— Юрсунбой ака бизни ўқитганлар! — деди дўстим ички бир ҳурмат билан. — Мактабда математикадан дарс берганлар...

Юрсунбой ака чеҳрасида балқиган табассум билан тез-тез бош силкиди.

— Ҳа-ҳа, Сиз математикадан яхши эдингиз...

Устоз билан шогирд ўша, мактаб йилларини эслаб кетишди. Йўл устида турганча узоқ гаплашишди. Охири Юрсунбой ака аниқ ваъдамизни олди.

— Агар меникига қўнмай ўтсангизлар, қаттиқ ранжийман...

Боядан бери нарироқда ийманиб турган йигитча Юрсунбой акани етаклаб олиб кетди.

— Бир вақтлар бу киши илм бериб, бизнинг кўзимизни очган эди. Энди ўзи шундоқ бўлиб қолди... Доим ўғли етаклаб юради... — Дўстим узоқлашиб бораётган ота-боланинг кетидан анчагача тикилиб турди. — Менга қолса бу одамга тириклигидаёқ ҳайкал қўярдим.

Кейин у ўз ўқитувчисининг тарихини гапириб берди. Юрсунбой ака уруш йиллари мактаб биноси қаровсиз аҳволга тушиб қолганда болаларни ўз уйига олиб бориб ўқитган экан. Кейинчалик унинг соғлиғи ёмонлаша бошлабди. Кўзи хиралашиб, бора-бора фақат кўз қирраси билангина кўрадиган бўлиб қолибди. Врачлар унинг ишлашини қатъий тақиқлашса ҳам Юрсунбой ака ўз касбини ташламабди. Доскага кўз қирраси билан формулалар ёзиб, болаларга сабоқ берибди.

Шу воқеани эшитганимда беихтиёр ўз мактабимни, «минг ранж ила» ҳаққоният йўлини кўрсатган устозларимни эслаб кетдим. Ўтмиш оғирми-енгилми, яхшими-ёмонми, барибир ардоқли. Негаки, у энди кетган, қайтиб келмайди. Шунинг учунми, ўша йилларни ўйлаганимда юрагим энтиктирувчан, соғинч ҳислар билан тўлиб кетди.

Акаларимга эргашиб, мактабга борганимда етти ёшга тўлиб-тўлмаган эдим. Унча-мунча саводим чиқиб қолган, ўз исмимни ёзишни билардим.

Урушдан кейинги оғир йиллар эди. Мактабимиз (чамаси асли колхоз омборхонаси бўлган) икки хона, бир коридордан иборат сомонсувоқ томли, полсиз бино бўлиб, Дўмбиробод гузарининг шундоқ биқинига жойлашган эди. Унинг атрофидаги бошқа уйлардан фарқи шу эдики, деворлари оқланган, деразалари каттароқ бўларди. Кеч кузнинг тансиқ нурлари илитиб турган чошгоҳ палласида танаффусга чиққан болалар телеграф симига тизилишиб олган қалдирғочлардай кунгай девор тагида чўнқайиб ўтириб, исинишардик. Биров бировнинг олдини тўсиб, офтобдан пана қилса, дашном эшитарди.

— Қоч! Арпага ўроқ тушгани йўқ!

— Нима, саратоннинг сариғими ҳозир!

Буларнинг кўпчилиги бири урушдан қайтган отасининг шапкасини, бири акасининг этигини кийиб ўқишга қатнайдиган болалар эди. Орамизда тирикчилик ташвиши билан бўлиб, тўрт-беш йил кечикиб ўқишга қатнаган, дарсдан олдин шаҳарга бир пақир қатиқми, бир қоп пичанми элтиб, сотиб келишга улгурадиган ўсмирлар ҳам бор эди. Мактаб эшигининг тепасида ихчам салла ўраган, чиройли қора соқолли кишининг портрети доим осиғлиқ турарди. Бу — Улуғбекнинг сурати, мактабимиз Улуғбек номида эди. Мактабимизнинг каттакон боғи баҳор пайтлари гулга бурканиб кетарди. Боғ этагидан Ширин ариғи оқиб ўтар, бир чеккадаги ёғоч чархпалак, парракларига ёпишиб қолган силлиқ сув ўтларини ялтиратиб тинмай ғийқиллаб айланар, атрофи доим салқин бўлар эди...

Биринчи марта «Алифбе»ни ўқитган ўқитувчимиз Маъсуда Зиёвуддинова жуда мулойим, жуда меҳрибон эди. Эрта баҳорда қизамиқ тошиб уйда ётганимда бир неча марта кўргани боргани асло эсимдан чиқмайди. Шу опадан илк бор «беш» олганман.

Директоримиз Одил Қаюмовни жуда гапга чечан дейишарди. Ота-оналар мажлисида унинг сўзларини биринчи марта эшитганман. У кўзларини ярим юмиб олганча, қўлларини силкитиб-силкитиб, ингичка, янгроқ овозда гапирар, йиғилган ота-оналар унинг сўзларини маъқуллаб, қарсак чалишар эди. Биринчи «икки»ни шу директоримиздан олганман.

Иккинчи синфда бизни Рисолат Қосимова деган ёшгина қиз ўқитар эди. Нима бўлди-ю, бир куни у дарсга келмай қолди. Қўнғироқ чалинганига анча бўлса ҳам ўқитувчи йўқ. Биз синфни бошимизга кўтариб шовқин сола бошладик. Шунда тўсатдан эшик очилди-да, остонада директорнинг ўзи пайдо бўлди. Қўлида синф журнали. Болалар бирпасда жой-жойига ўтириб олди. Одил ака журналга қараб чиқди-да, ҳеч кутилмаганда мени доскага чиқарди. «Қудуқ ёнида» деган текстни ўқиб беришни сўради. Аниқ эсимда бор: бу кичкинагина лавҳа бўлиб, қудуқ ёнида уч хотин учрашиб қолади. Бири ўз ўғлини жуда шўх, ерга урса осмонга сапчийди, деб мақтайди. Иккинчи хотин ўғлим яхши ашула айтади, дейди. Учинчи аёл эса, ўғлини мақтамайди. Шунда уччала аёлнинг ўғли келиб қолади. Биринчи бола ҳуштак чалиб, осмонга тош отади. Иккинчиси ашула бошлайди. Учинчи аёлнинг ўғли эса индамай келиб, онасининг қўлидан пақирни олиб, унга кўмаклашади. Бу текстни деярли ёддан билардим. Аммо директорнинг салобати шунчалик босдики, китоб ушлаган қўлим қалтираб, дудуқланиб қолдим... Кейин билсам, ўша пайтда «2» олганим яхши бўлган экан. Билган нарсамни мантиқли қилиб айтиб беришга ўша кундан урина бошлаган бўлсам эҳтимол...

Ўқитувчи ҳамма ўқувчисининг феълини эслаб қололмайди. Лекин ўқувчи ҳар бир ўқитувчининг феъл-атворини хотирасида яхши сақлаб қолади. Ҳар бир сўзни салмоқлаб, кесиб-кесиб, айни пайтда, яширин бир табассум билан гапирадиган математик Қўчқор Турсунов, оғир-вазмин, баъзан ҳатто ўқувчилардан ҳам ийманиб турадиган Аббос Азимов, ҳар қандай вазиятда ҳам болаларга оғир гапирмайдиган, меҳрибон Абдусмон Абдуллаев, ҳамиша жилмайиб турадиган, дарсни ярим ҳазил гаплар билан ўтадиган Зуҳриддин Сирожиддинов — ҳамма-ҳаммаси ўша мушкул йилларда борини бизлардан аямаган устозларимиз эди. Ўзида бор билимни, фазилатнинг ҳаммасини бизларга саҳийлик билан тутқазган кишилар шулар эди.

Ўшандан буён орадан кўп йиллар кечди, кўп сувлар оқиб ўтди. Бугун мактабнинг уч қаватли биносида ўқиётган болаларга акаларингиз колхоз омборхонасида ўқишган, десангиз ишонишармикин? Улларча энг замонавий лабораторияларда машғулот ўтказаётган ўқувчиларга бир вақтлар мактабнинг тунғич кутубхонасини болаларнинг ўзи уйидан китоб ташиб келтириб очишган, десангиз ишонармикин? Ҳозир 131-мактабнинг спорт залида бутун Чилонзор районини мусобақага йиғилганда, болалар зал ёнидаги душхонадан чиқиб келаётганда, мактабнинг кино залида кенг экранли фильмлар томоша қилаётганларида бир вақтлар бу ерда йилда бир марта кино бўларди, десангиз ҳайрон қолишмасмикин?

Қайси куни Абдусмон Абдуллаев билан кўришиб қолиб, шуларни гаплашдик. Ҳамон мактабга директорлик қилаётган Одил ака билан икковлари троллейбус бекатида туришган экан. Ўша ўтган йилларни эслашдик.

— У пайтлар ўтиб кетди... — деди Одил ака ўйчан овоз билан. — Чарчадим... Начора, энди ёш бўлмаймиз...

Унинг сийрак сочларига, ҳорғин қиёфасига қараб, ўйлаб кетдим. Ҳа, умр ўтяпти. Кечагина эмасмиди, мана шу киши қиличдек янгроқ овози билан бутун-бутун мажлис аҳлининг юрагида ҳаяжон ёндирган? Абдусмон ака-чи?... Кечагина қотмадан келган йигитча эди. Бугун сочлари оқариб кетибди.

Йиллар ўтяпти. Аммо кеча қалбида бор бутун эзгуликни шогирдларига сахийлик билан тақдим этган устозлар бугун ҳам бор қуввати билан шу эзгу ишларини давом эттиришяпти. Искандар Зулқарнайн шундай деган экан: Мен устозимни отам билан баравар кўраман. Отам менга ҳаёт берди. Устозим эса яшашни ўргатди. Бу икки нарса бир-биридан кам эмас. Жаҳонгирга устози Арасту нима ўргатган бўлса ўргатгандиру, ўқитувчи шогирдига фақат эзгуликни ўргатади. Бу — силжитиб бўлмайдиган ҳақиқат. Мактабимнинг, ундаги ўқитувчиларнинг кечаги меҳнати эвазига қаддини ростлаган шогирдлари бугун худди устозлари сингари элга хизмат қилишяпти. Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, ўқитувчи Карима Раҳимбоева, медицина фанлари кандидати Маъруф Исахонов, Сиддиқ Мелиев, Эргаш Мансуров, Азиз Ҳикматов — булар устозлари етиштирган улкан бўстоннинг меваларидан бир шингил, холос...

Киши болалигини туш кўрганида вужудини нақадар ширин ҳаяжон қоплашини биласизми?.. Баъзан мактабимни, тўғрироғи, унинг этагидаги Ширин ариғида ғийқиллаб айланиб ётган чархпалакни туш кўраман. Негалигини билмайману, кўпинча шундай бўлади. Шунда уйғониб кетсам, узоқ ўйга толаман. Чархпалак айланади, сувларни ҳовучлаб кафтида кўтаради, йўлга солади. Сувлар оқиб кетади. У энди орқасига қайтмайди. Чархпалак бунга ранжимайди. Бир жойда туриб, яна янгидан-янги томчиларни кафтида кўтаради, ҳаётга йўллайди. Томчилар қаердадир бир чечакка ҳаёт берса, бўстон яратса, демак чархпалакнинг меҳнати зое кетмабди...

...Бугун мен қачонлардир ўзимни кафтида кўтарган, ҳаётга йўллаган чархпалагимга — мактабимга қайтгим келди. Меҳрибон чархпалагим: жонажон мактабим, азиз устозларим, ўқитувчиларим! Сизларнинг сабоғингизни оқлай олдимми, жажжигина бўлса ҳам бўстон яратдимми, ақалли бирон чечакка ҳаёт беролдимми, буниси билолмайман. Аммо сизлардан жуда-жуда миннатдорман! Кафтингизда кўтарганингиз учун, ҳаёт йўлига чиқариб қўйганингиз учун мана шу айём кунида қўлимни кўксимга қўйиб, таъзим қиламан.

Ўткир ҲОШИМОВ.

ҚУВОНЧ

1 сентябрь тонги мактаблардагина эмас, балки, олий ўқув юртларида ҳам ҳаяжон, катта қувонч билан кутиб олинади. Кечагина институт студентлигига қабул қилинган йигит ва қизлар шу куни аудиторияларда илк марта лекция тинглайдилар.

Тошкент халқ хўжалиги институтида янги ўқув йилини кутиб олиш ҳар йили анъанавий тусда — студентликка тантанали равишда қабул қилиш маросими билан бошланади.

Бугун ҳам 1 минг 50 йигит-қизни студентликка қабул қилиш маросими бўлиб ўтди. Маросимда совет студенти деган шарафли номни кўз қорачўғидек асрашга қасамёд қилинди.

— Янги ўқув йилига пухта тайёргарлик кўрган ҳолда келдик, — деди мухбиримизга институт партия комитетининг секретари И. Исҳоқов, — янги электрон ҳисоблаш машиналари олдик. Бундан ташқари, бу йил биз ҳар йилгидек, студентларни коммунистик руҳда тарбиялаш ишига катта эътибор берамиз. Хуллас, халқ хўжалигига ҳар томонлама етук мутахассислар тайёрлаб бериш учун бор кучимизни аямаймиз.

«БИРИНЧИ МУТОЛАА».

Г. Эгамбердиева фотоэтюди.

ҚАДРДОН СЕНТЯБРЬ

Биринчи сентябрь... Мактаб ҳовлиси —
Қувноқ болаларга тўлди бир пасда.
Ҳар ёққа таралди райҳонлар иси,
Бахтиёрлар қўлида сўлим гулдаста.
Шодон чеҳраларда қувонч бир жаҳон,
Синфга чорлади таниш қўнғироқ.

Юлдузлар қуёшдан нур олгансимон,
Шогирдлар устоздан тинглайди сабоқ.
Эҳ, нақадар яхши, эҳ, нақадар соз,
Ёшлик, шўхликларнинг шу ширин дами.
Бугун Ватанимнинг ҳар бурчагида,
Шундай бошланади ўқув байрами.

Дўстжон МАТЖОН.

Келажакни ўйлаб

Мамлакатимиз халқ хўжалиги корхоналарини малакали ёш ишчилар билан таъминлаш борасида ҳунар-техника мактаблари олиб бораётган ишлар диққатга сазовор бўлмоқда. Бу ўқув юртлари коллективлари КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Ҳунар-техника таълимини янада такомиллаштириш тўғрисида» деган қарорига жавобан ибратли ишларни амалга оширмоқдалар.

Ҳунар-техника мактабларида янги ўқув йили бошланиши муносабати билан Тошкент область ҳунар-техника таълими бошқармаси бошлиғи ўринбосари О. Мусаев мухбиримизга қуйидагиларни маълум қилди.

— Областимиздаги 24 ўқув юрти коллективи янги ўқув йилини зўр қувонч билан кутиб оляпти.

Шу йилнинг ўзида 2500 га яқин малакали ишчиларни турли корхоналарга кузатиб қўйдик. Улардан 360 кишига ўрта маълумотли мутахассис дипломи берилди.

Янги ўқув йили арафасида 3 та янги билим юрти ташкил қилинди. Улар Тошкент ГРЭСи қошида ва Чирчиқ ҳамда Бекобод шаҳарларидадир. Мактабларда синф хоналарини кенгайтириш, қўшимча бинолар қуриш натижасида яна 800 ўқувчига ўрин очилди.

Бошқармага қарашли барча мактабларда янгидан 18 та ўқув кабинетлари ва лабораториялар, 3 та устахона ва тажриба майдонлари ишга туширилди.

Янги ўқув йили учун Тошкент шаҳридаги ҳунар-техника мактабларига 9 мингдан ортиқ, Тошкент области бўйича эса 7800 дан ортиқ ўқувчи қабул қилинди.

ҲАММА НАРСА ТАХТ

Октябрь районидаги ўрта мактабларда янги ўқув йили учун ҳар томонлама пухта тайёргарлик кўриб қўйилди. 44 та умумий таълим ва 9 та кечки мактабларнинг коллективлари ўқувчиларни самимий кутиб олишга ошиқмоқдалар.

Мактаблар ремонтдан чиқарилди. Айниқса, 42, 59, 169, 197 ва бошқа мактабларда ремонт ишлари барвақт тугалланди. Барча мактабларда капитал ремонти ниҳоясига етказилди. Янги ўқув йилидан бошлаб Дилкаш кўчасида 1500 ўринли янги мактаб биносининг эшиклари очилади.

Биринчи сентябрдан 4200 дан ортиқ ўғил ва қизлар биринчи марта парталарга ўтирадилар.

Янги ўқув йили учун қўшимча 12 физика, 7 та биология, 8 та бошқа фанлар бўйича кабинетлар ташкил қилинди. Улар зарур ўқув қуроллари билан жиҳозланди. Янги ўқув йилига тайёргарлик кўриш борасида оталиқдаги ташкилотларнинг яқиндан берган ёрдами баракали бўлди. Айниқса, Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги министрлиги, «Узбекглавводстрой», «Средазэнергоцветмет» ва бошқа ташкилотларнинг коллективлари мактабларда қўшимча бинолар қуришда, ремонт ишларини бажаришда яқиндан ёрдам бердилар.

Янги ўқув йилидан бошлаб барча мактабларда СССР халқларининг тенг ҳуқуқли 70 миллат фарзандлари ўқишни бошлайдилар. Улар 56 мингдан зиёд бахтиёр болаларимиздир.

Шаҳримизнинг Луначарский кўчасида 1000 ўринли янги ўрта мактаб биноси фойдаланишга топширилди. Бу ерда — турли хил приборлар билан жиҳозланган кабинетлар, спорт зали, ёруғ ва озода синф хоналари ўқувчилар хизматида бўлади.

СУРАТДА: янги мактабнинг кўриниши.

МУЗЕЙ ЗАЛЛАРИ БЎЙЛАБ

Амалий санъат дурдоналари

Ҳар бир халқ ўзининг миллий санъатига ва маданиятига эга. Уларнинг тарихи гоҳо минг йиллар билан ўлчанади. Кишилар ҳаётига чуқур сингиб кетган ва уларнинг турмуши билан бевосита боғлиқ бўлган санъат турларидан бири амалий санъатдир. Ўзбек халқи ҳам ўзининг қадимий, бой ва мазмунли амалий санъат хазинасига эга. Республикамизнинг кўпгина районлари ана шу соҳадаги анъаналарни давом эттираётганлиги билан кенг танилган. Бугунги кунда бу қадимий санъатни ўнлаб талантли усталар, нақкошлар, кулоллар, каштачилар муваффақият билан давом эттиряптилар, унга янги мавзулар ва янги образлар олиб киряптилар.

Республикамиз амалий санъатининг ўтмиши ва бугунги тараққиёти ҳақида ҳикоя қилувчи санъат даргоҳларидан бири амалий санъат музейидир. У жуда ёш, лекин экспонатларга бой. Музей заллари бўйлаб айланар экансиз, халқимиз амалий санъатининг энг яхши намуналари билан танишасиз. Унда кулолчилик, ўймакорлик, гиламчилик, наққошлик, заргарлик, мисгарлик, миллий чолғу асбоблари, миллий кийимлар, сўзана ва миллий матолар бўлимлари бор.

Ўзбек амалий санъатининг қадимги турларидан бири бўлган кулолчилик намуналари қўйилган зал, айниқса, диққатга сазовордир. Бу ерда республикамизнинг йирик кулолчилик ўчоқлари бўлган Тошкент, Самарқанд, Риштон, Шаҳрисабз ва Хива усталарининг ишлари қўйилган. Улар орасида тошкентлик таниқли уста Муҳиддин Раҳимовнинг ясаган буюмлари ҳам бор. У бу асарларини Самарқанднинг IX—XII асрлардаги кулолчилик санъати, Афросиёб ва Кушон кулолчилиги намуналарини чуқур ўрганиш асосида яратган. Қўқон шаҳри яқинидаги Риштон қишлоғи кулолчилиги ҳам ўзига хос. Унинг ўзига хос белгиларидан бири — сополдаги безакларнинг йириклиги, аниқлигидир. Самарқандлик уста Умарқул Жўрақулов, шаҳрисабзлик уста Абдукарим Ҳазратқуловларнинг сопол лаганларидаги безакларнинг рангдорлиги, оригиналлиги ҳам киши диққатини жалб этади.

Сопол ўйинчоқлар ясайдиган таниқли уста Ҳамро Раҳимованинг номи республикамизда машҳур. У ясаган ўйинчоқлар композициясининг хилма-хиллиги кишини ҳайрон қолдиради. Унинг қўлидан чиққан ҳайвонлар ҳайкалчалари, ҳуштакчалар ўзига хос кўринишга эга. Устанинг ўғли Ж. Ҳакимов ҳам қадимий анъаналарни давом эттиряпти. Шу билан бирга у бу санъатга янги мавзулар олиб киряпти.

Ёғоч ўймакорлиги санъати ҳам халқимизнинг энг севимли амалий санъат турларидан биридир. Тошкентлик наққошлар Мақсуд Қосимов, Ортиқ Файзуллаевларнинг ўймакор курсичалари, қутичалари, панжаралари музей залларидан ўрин олган. Бу ажойиб нақшинкор буюмларни кўриб, уларнинг оддий ёғочдан ишланганлигига ишонгинг келмайди.

Зардўзлик санъати намуналари республикамиздагина эмас, Иттифоқимизда ва чет элларда ҳам шуҳрат қозонган. Ўрта Осиё қадимдан ўзининг ана шу санъати билан машҳур. Музей залларида Бухоро зардўзлигининг энг яхши намуналари билан танишиш мумкин. Бу ердаги дўппи, тўн, белбоғ, паннолар олтинсимон нақшлари, ранго-ранг жилолари билан киши кўзини олади. Бу санъатни бугунги кунда Б. Аҳмедова, Р. Мирзаев, Р. Ҳакимова, М. Кенжаевлар муваффақиятли ривожлантирмоқдалар.

Хуллас, музей залларини томоша қилганда, амалий санъатимизнинг узоқ тарихи ва бугунги кунда уни давом эттираётган халқ усталарининг ишлари билан яқиндан танишиш, шу санъат ҳақида етарли таассурот ҳосил қилиш мумкин.

М. ОЛИМЖОНОВА.

«АКАДЕМИК КОРОЛЁВ» ОКЕАНГА ЙЎЛ ОЛДИ

Узоқ Шарқ гидрометеорология флоти флагмани «Академик Королев» Владивостокдан узоқ сафарга йўл олди.

Бу сафарда глобал атмосфера жараёнларини тадқиқ этиш халқаро программаси бўйича кенг ишлар олиб бориш учун тайёргарлик кўрилади. Жумладан, 1974 йилнинг ёзида Атлантикада тропик эксперимент ўтказиш кўзда тутиляпти. У «Тропекс-74» номини олди. Унда турли мамлакатларнинг ўттиздан ортиқ кемаси, шу жумладан СССР, АҚШ, Франция, Англия кемалари иштирок этади. Атлантика океанининг тропик зонасида ягона кузатув системаси юзага келтирилиши керак.

«Академик Королёв»нинг бу рейсида келгусида кузатувларда ҳар хиллик бўлмаслиги учун турли мамлакатларнинг кузатув системалари ва приборларини солиштириб кўриш керак. Бундай солиштириш пайтида кема бортида Америка олимлари ҳам бўлади. Атлантика океанида «Академик Королёв» гидрометеорология хизмати илмий-тадқиқот кемаси «Эрнест Кренкель» билан учрашади. Совет кемалари Американинг «Тадқиқотчи» кемаси билан бирга ишлайди.

СУРАТДА: техниклар В. Злобнов ва С. Логинов локаторнинг антеннасини созлашаяпти.

Ю. Муравин фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

● *Осиё ва Африка ёзувчиларининг Олмаота конференцияси олдидан*

Жаъфар Ғулом РАҲМОН,
Афғонистон.

Бешикдан қабргача

НОВЕЛЛА

Мен кўз очиб, дунёга келишим биланоқ овқат дардида биғиллаб йиғладим. Менга шундан бошқа нарсанинг кераги йўқ эди. Мен биғиллаганимда онам эмизарди ва мен дарҳол йиғидан тўхтардим. Менга онажонимгина гирди-капалак бўларди.

Қисқа вақт ичида бешикка ўрганиб қолганимдан, на ерда, на қўлда мизғий олардим. Уйдагилар мени доимо қўлда кўтариб юришар, аллалашар ва эркалашар эди. Мен бўлсам хархаша қилишдан нарига ўтмасдим.

Вақт ўтгандан ўтиб борарди. Мен эмаклай бошладим. Шундан кейин онамнинг ташвиши яна ҳам ортди. Энди онам мени куйиб кетиб қолмасин, сув-пувга тушиб, супадан юмалаб, ё бўлмаса худо кўрсатмасин, тағин кўча-кўйда оёқ остида қолиб кетмасин деб доимо мендан кўз-қулоқ бўлиб турарди. Шундай, мен етказган ташвиш онажонимга етиб ортарди. Онажоним мени ғоз-ғоз қилишга, гапиришга ўргатди. Мен онамдан нима яхши-ю, нима ёмонлигини билиб олдим.

Мана, мен атак-чечак қилдим ва йўлга кириб кетдим. Мени ардоқлаш навбати отамга келди. У менда ишончга эътиқод уйғотди, дунёвий ишларни ўргатди. Мактабга берди. Мактабда ота-онани ҳурмат қилишни қулоғимга қуйишди; бегона ва қариндош-уруғларни таниб олишга ўргатишди; Ватан, халқ моҳиятини, инсоний бурч нимада эканлигини уқтиришди. Ўша вақтларда мен мактабда ўргатганларининг ҳаммасини кучим борича бажо қилиш ҳақида орзиқиб хаёл сурардим. Аҳён-аҳёнда аҳволим танг бўларди. Мен кишилар билан баҳслашардим, улар мени урардилар, ўшанда мен ҳам бошқаларга қўл кўтарар эдим.

Тавба, мен нималар қилмадим, ўзи! Мен ёш бўлганимдан кўнглимга келганини қилардим. Мана сочларимга оқ ҳам оралади. Бу ҳол мени қўрқувга солди. Барча иш, барча ҳаракатларим охирлаб қолганлигини дарҳол тушундим. Бугун соч толамнинг биттаси, эртага иккитаси, ундан кейин ўнтаси, юзтаси оқарди ва ниҳоят бутун бошим оппоқ қиров билан қопланди. Кўзимнинг нурлари сўнди, қулоғим том битди, бошимни тутолмайдигач бўлиб қолдим, тишларим уваланиб туша бошлади. Аммо мен олдингидек нимагадир ишонардим, ҳали ҳам ҳаётимда алланималарни бунёд қилишдан умидвор эдим.

Афсус, минг афсуски, ҳаётимнинг гул-гул даври тугаб, хазон даври бошланганлигини пайқамай қолган эканман. Қаддим букилди, юрсам тез чарчайдиган бўлиб қолдим. Қўлимга асо тутдим. Ахир мен яқин-яқинларгача бақувват эмасмидим, қийинчиликлар билан курашишни яхши кўрмасмидим!

Ўзимнинг ва ўзгаларнинг невара-чеваралари мендан юз ўгирдилар. Бунинг сабаби менинг улар сингари ишлай олмаслигим эди. Мен фақат ҳовлидан товуқларни ҳайдаб, шунинг эвазига нон ердим, холос.

Вақт ўтгандан ўтиб борарди. Мен энди ётгач жойимдан тура олмасдим, қўлларим қалтираб, бир пиёла чойни оғзимга олиб боролмасдим.

Шундай бўлса ҳам алла нималар қила олишимга ишонардим. Мана, ўлим жарчиси келди ва мени ташқи дунё ва ҳаёт билан боғлаб турган ипни узди..

Қариндош-уруғларим жасадим устида уввос тортиб хўб йиғладилар, мени кўкларга кўтариб шундай мақтадиларки, бу ҳолдан кафан ичида уялиб кетдим. Қариндош-уруғларим, дўстларим, таниш-билишларим ва ҳатто бегоналар ҳам мени қабристонга элтдилар, дафн этдилар ва қайтиб кетдилар. Э, воҳ! Бошим муздек ерга текканидан кейингина умрим ўтганини, ўтганда ҳам беҳуда ўтиб кетганини тушуниб етдим.

Одамлар, мен сизга мурожаат этаяпман. Сизнинг ҳам мен юрган йўлдан юришингиз бор. Менинг ҳаётим сизга сабоқ бўлсин. Сиз шундай умр кечирингки, ўлим тўшагида ётганингизга, ўтган ҳаётингизга афсусланманг. Агар ўтган кунларни орқага қайтаришнинг иложи бўлганида, агар беҳад ўтган кунларимга қилаётган афсус-надоматим олдинроқ пайдо бўлганида, мен бошқача яшаган бўлардим, мен шундай ҳаёт қурардимки, бу борада ҳеч ким менга тенг келолмасди. Бу оқилона фикрлар хаёлимга олдинроқ келганида эди... Э, аттанг!

Мен кирган йўлга сиз зинҳор кира кўрманг!..

Русчадан
Умурзоқ ЗОКИРОВ
таржимаси.

Кичик созандалар

Оркестрда чолғу асбобларини зўр ҳафсала билан чалаётган болалар эндигина олти ёшга тўлишганди. Оркестр эса ўн саккиз ёшга тўлган эди. Лекин бу ерда ҳеч қандай қарама-қаршилик йўқ — фақат оркестрнинг «штатлари» ҳар йили алмаштирилиб туради холос. Бокудаги корхоналардан бирининг болалар боғчаси тарбияланувчилари бўлган музикачилар эса 7 ёшга тўлгач мактабга кетишади.

Оркестрнинг ўзгармас музика раҳбари бўлган Нина Михайлова моҳир педагог, яхши музикашунос. У ишни ўзининг кичкина тарбияланувчиларининг музика ва товуш хотирасини ҳисобга олган ҳолда олиб боради.

— Музикага қобилиятли болалар кўп, — деб ҳикоя қилади Нина Михайлова, — лекин уларнинг кўпчилиги жуда шўх, репетиция эса боладан катта чидам ва қунтни — баъзида ҳатто катталарда ҳам камлик қиладиган сифатлар бўлишини талаб қилади. Бироқ болаларни чинакамига қизиқтирилса, улар жуда ҳафсала билан ўрганишади.

Болалар боғчаси ёш созандаларга чолғу асбоблари олиб беради. уларнинг «гастроллар»га бориши учун шинам автобуслари ҳам бор. Баъзи болаларда музикага бўлган қизиқиш бир умрга қолади, улар ихтисослашган музика мактабларига кирадилар, баъзилари эса профессионал музикачи бўлишади. Масалан, халқаро пианиночилар конкурсининг лауреати, Москва консерваториясини битирган Вадим Сахаров музика оламига биринчи бор болалар боғчасида қадам қўйганди.

Оркестр репертуарида кўпгина халқларнинг — рус, украин, озарбайжон, грузин халқларининг оммавий болалар қўшиқлари бор.

— Озарбайжондаги ҳар бир болалар боғчасида ўз музика тарбиячиси бор, — дейди Озарбайжон маориф министрлиги мактабгача болалар муассасалари бўлими бошлиғи Дилора Саломова. — Болалар 3 ёшдан бошлаб эстетика билан ўртоқлашадилар, музика, рассомчилик, хореографиянинг алифбосини ўрганадилар. Республикада бу ишлар учун ҳар йили ўн минглаб сўм маблағ сарфланади.

Валерий ГРИГОРЬЕВ.
Боку.
АПН.

Жаҳон ойнаси

Дўстлик қурилиши учун

ПРАГА. ТАСС мухбири М. Абелев хабар беради:

«Тушимице-2» электростанцияси қурилишида қатнашиш учун Совет Иттифоқидан бир группа комсомоллар Прагага келишди.

Чехословакия социалистик ёшлар союзи шу станция қурилишини ўз оталиғига олган. Қардош мамлакатлардан кўнгилли бригадалар уч йилдан бери Чехословакия бинокорларига кўмаклашмоқда. Бу йил қурилишда СССР, Болгария, Венгрия, ГДР, Польшадан ёш мутахассислар келиб ишлайдилар. Чехия шимолидаги бу қурилиш қардош социалистик мамлакатлар ёшлари интернационал дўстлигининг рамзи бўлиб қолди.

«Тушимице-2» қурилишида ҳал қилувчи пайтлар бошланди. Ёш бинокорлар биринчи блокни шу йил май ойидаёқ ишга солиш мажбуриятини олдилар. Шу беш йилликда (1971—1975 йиллар) станциянинг тўртта блоки ишга туширилади. Унинг қуввати 800 минг киловатт.

Камбоджадаги аҳвол

ПАРИЖ. (ТАСС). Камбоджанинг ватанпарвар кучлари мамлакатнинг шимолий-ғарбида, жанубий-ғарбида, шунингдек Кампонгтям шаҳри атрофидаги ҳужум операцияларини давом эттирмоқдалар.

Ватанпарварлар Камбоджадаги энг йирик шаҳарлардан бири — Кампонгтямни мудофаа қилиб турган Пномпень қўшинларининг позицияларига ҳали ҳам қаттиқ ҳужум қилмоқдалар. Ватанпарварларнинг муваффақиятли ўтган ҳужумларидан бири натижасида ана шу шаҳарни Жанубий Вьетнам билан боғлаб турувчи еттинчи йўл кесиб қўйилди. Озодлик кучларининг артиллерия бўлинмалари маҳаллий аэродромни қаттиқ тўпга тутиб, шаҳарга ҳарбий юк ва мадад кучларини етказишга имкон бермаяпти. Ватанпарварлар уруш ҳаракатларининг айрим участкаларида душманнинг мудофаа линиясини ёриб ўтдилар ва ҳозирги вақтда шаҳар чеккаларида жанг олиб бормоқдалар.

Пномпень билан Кампонгсом ва Пномпень билан Баттамбанг ўртасидаги тўртинчи ва бешинчи йўлда шиддатли тўқнашувлар давом этмоқда. Душман мамлакатнинг ана шу иккита энг муҳим магистрал йўллари устидан бой берган назоратини қайта тиклашга ҳаракат қилмоқда. Пойтахтни қурол-яроғ ва озиқ-овқат моллари билан таъминлаш ана шу йўллар орқали амалга оширилар эди. Пномпень қўшинлари механизациялашган қисмлар ва авиация мадади билан кеча ана шу районларда қарши ҳужумга ўтишга уриниб кўрди. Бироқ улар ватанпарварларнинг қаттиқ қаршилигига учраб, кўплаб ўлган ва ярадор бўлган солдатларни қолдириб чекинишга мажбур бўлдилар.

Озодлик кучлари Пномпендан шимоли-ғарбда, 19-йўл атрофида Пномпень қўшинларининг Кампонглуонг деб аталган аҳоли пункти районидаги позицияларига ракета ёғдириб, қаттиқ тўпга тутдилар.

Ҳозирги вақтда Пномпеннинг ўзида озиқ-овқат маҳсулотлари жуда қимматлашиб кетди. Вьетнамдан Меконг дарёси орқали қамал қилинган шаҳарга ўтишга муваффақ бўлган камдан-кам дарё конвойлари пойтахтнинг икки миллион аҳолисини озиқ-овқат билан таъминлай олмаяпти. Бунинг оқибатида асосий озиқ-овқат маҳсулоти — гуруч, гўшт, шунингдек бошқа бир қанча озиқ-овқат молларининг нархи кескин равишда ошиб кетди.

ИРРИГАЦИЯ СИСТЕМАСИ РИВОЖЛАНМОҚДА

ХАНОЙ. (ТАСС). Демократик Вьетнамда ирригация системаларини қуриш ишлари кўлами кенгайиб бормоқда. Ирригация системаларини қуриш — табиий офатга, шолипоялар ва бошқа экинларга хавф туғдирувчи сел, сув тошқини, қурғоқчиликка қарши олиб бориладиган курашнинг бирдан бир йўлидир.

Бомбардимонлар натижасида вайрон қилинган ирригация иншоотларини тиклаш, янги иншоотлар қуриш ишлари ҳажми Вьетнам Меҳнаткашлар партияси ва республика ҳукуматининг даъвати билан урушдан кейинги вақтларда кескин равишда кўпайтириб юборилди.

Ҳозирги вақтда Нгиало вилоятида қурилаётган янги ирригация системаси Тямсу деб аталади. Бир минг гектардан ошадиган майдонда каналлар қазиш, тўғонлар қуриш, сув чиқариш станциялари барпо этиш ишлари яқин вақт ичида тугалланади.

Республиканинг энг шимолида жойлашган Хазянг вилоятида 16 та кичик гидроэлектростанция ишга туширилди. Булардан ҳар бирининг қуввати 50 киловаттдир. Бу станцияларнинг ҳаммаси шолипояларни суғорадиган механизациялашган системаларга электр энергия беради.

АНГЛИЯ. Лондонда хусусий квартирада ижара турувчилар ижара ҳақига ойлик маошининг деярли ярмини тўлашади. Аммо шундай бўлишига қарамасдан фақат 1972 йилнинг ўзидагина 13 мингдан ортиқ хонадон уйни бўшатиш ҳақида хабар олди. Уй эгалари ижарага турувчиларни уйни бўшатишга мажбур қилишмоқда.

СУРАТДА: уй эгаларининг бундай хатти-ҳаракатларига қарши меҳнаткашларнинг Лондондаги намойиши. ТАСС фотохроникаси.

МЕКСИКАДА ЗИЛЗИЛА

МЕХИКО. (ТАСС). Мексикада сешанба куни маҳаллий вақт билан соат 3 дан 52 минут ўтганда юз берган зилзила оқибатида юзлаб киши ўлди, минглаб кишилар ярадор бўлди ва катта моддий зарар етказилди. Кучли ер тебранишлари натижасида Мальтрата билан Ориззаба шаҳарлари (Веракрус штати) ўртасидаги зилзила марказидагина эмас, шунингдек Пуэбла, Герреро ва Оахака штатларидаги 15 дан ортиқ аҳоли пунктларида ҳам кўп бинолар вайрон бўлди.

Мексика матбуотининг хабар беришича, шу бахтсиз ходиса етказган зарарнинг миқдорини ҳозирча аниқлаш қийин. Пуэбла штатидаги Сан-Франциско, Ал Терехи шаҳарларининг ярми, Сердан шаҳарининг тўртдан бир қисми вайрон бўлди. Кўпгина аҳоли пунктларининг бошқа шаҳарлар билан алоқаси узилди. Йўлларда жуда катта жарлар пайдо бўлди. Минглаб кишилар қулаб кетган бинолар тагида қолган кишиларга ёрдам бериш учун вайрон бўлган биноларни очмоқдалар. Мехико федерал штатининг губернатори Мексика пойтахтида вайронгарчилик бўлмади, деб айтди.

Съезд олдидан

ГАВАНА. (ТАСС). Кубада куба меҳнаткашлари касаба союз марказининг XIII съезди тайёргарлик кампанияси кенг авж олдириб юборилди. Бу съезд Куба меҳнаткашлари ҳаётида муҳим палла бўлади. Шу йилнинг 11 ноябридан 15 ноябригача ўтказиладиган бу съезд сўнгги йилларда мамлакатда касаба союз ҳаракатини ташкилий жиҳатдан қуриш ва мустаҳкамлаш якунларини чиқаради ҳамда келгусида касаба союз ишининг истиқболларини белгилайди.

Куба меҳнаткашлари касаба союз марказининг ташаббуси билан мамлакатнинг барча олти вилоятидаги корхоналарда, муассасаларда ва идораларда яқинда бўлажак касаба союз анжуманининг «Гранма» газетасида эълон қилинган тезислари муҳокама қилина бошланди.

ТАРАҚҚИЙПАРВАР КУЧЛАРНИНГ ҲАМКОРЛИГИ

Миллий озодлик ҳаракатининг ривожланиш жараёни илғор араб давлатлари ўртасида сиёсий ҳамкорликнинг янги шакллари туғилиши ва мустаҳкамланишига олиб келяпти. Бу араб дунёсининг ижтимоий ва сиёсий ҳаётида бугунги кунда тобора қудратли омил бўлиб қолаётган тараққийпарвар кучларнинг ҳамкорлигидир. Ички фронт мустаҳкамланаяпти, Миср Араб Республикасида аҳолининг меҳнаткаш қатламлари сиёсий ҳаётга актив жалб қилинаяпти. Илгаридан антиимпериалистик позицияда турган бир нечта сиёсий партиялар ва группалар мавжуд бўлган Сурияда Миллий прогрессив фронт ташкил этилиб, унга мазкур партиялар ва группалар кирди. Янги ҳукумат тузилди, унда Араб Социалистик уйғониш партиясидан ташқари Миллий прогрессив фронт таркибига кирган бошқа партиялар ва ташкилотлар ҳам қатнашади.

Июлда Ироқнинг сиёсий ҳаётида муҳим воқеа юз берди: Ироқ Араб социалистик уйғониш партияси билан мамлакатдаги компартия ўртасида ҳамкорлик бўйича битим имзоланди. Бўлажак миллий фронтда мамлакатнинг учинчи етакчи сиёсий кучи — Курдистон Демократик партиясининг иштирок этиши, сўзсиз, мамлакатда аҳволни янада соғломлашишига, ҳокимиятнинг демократик асосда жипслашувига ёрдам беради.

Илғор араб давлатлари учун характерли бўлган бу жараёнларнинг натижаси араб дунёсида, шунингдек халқаро миқёсда ижобий роль ўйнамаслиги мумкин эмас. Биринчи навбатда сўз араб мамлакатлари ҳаракатининг антиимпериалистик асосда мустаҳкам бирикишига эришишнинг қўшимча имкониятларини яратиш, кучларни ташқи сиёсатдаги асосий вазифа — Исроил босқинчилиги оқибатларини тугатиш учун курашга бирлаштириш ҳақида боряпти.

Воқеалар Тель-Авив ва унинг ҳомийлари айнан мана шундан қўрқаётганликларини кўрсатаяпти. Исроилнинг ҳукмрон доиралари ҳамон «Дамашқ режимини янчиб ташлаш» ҳақидаги ниятларини таъкидлашдан тўхтамаяптилар ва Сурия чегарасида зиддиятни кучайтиришга ҳаракат қилмоқдалар. Уларни Ироқдаги аҳволнинг тўла стабиллашуви истиқболи ҳам қўрқитаяпти. Бу ерда империализм ва сионистларнинг агентлари тараққийпарвар кучларни пароканда қилиб ташлаш ва араблар билан курдлар ўртасида жанжални кучайтиришдан манфаатдорлар. Кейинги вақтларда Ғарб матбуотида Тель-Авив Сурия ва Ливанга қарши янги йирик иғвогарликларни мўлжаллаётганлиги, куролли жанжалга Миср Араб Республикасини тортишга ҳаракат қилаётганлиги ҳақида хабарлар пайдо бўлаяпти.

Исроил ҳукмрон доираларининг бундай асабийлашуви, Тель-Авивда авантюристик тенденцияларининг кучаяётганлиги у ерда араб мамлакатларидаги жипслашув жараёни Исроил экспансионизми йўлига қудратли ғов қўйиши мумкинлигини англаётганликлари билан исботланади. Араб мамлакатларида туғилган ва мустаҳкамланиб бораётган антиимпериалистик кучларнинг бирлиги Исроил босқинчилигига қарши курашда, Яқин Шарқда адолатли ва мустаҳкам тинчлик ўрнатишда муҳим роль ўйнайди.

В. ПЕРЕСАДА.
АПН.

Ётоқхона кенгашининг вазифалари

«Тошкент оқшоми» справка бюроси

«Маълумки ҳар йили студентлар ва ишчилар яшайдиган ётоқхоналарда ётоқхона кенгаши ёки студентлар Совети тузилади. Биз ётоқхона кенгашининг вазифалари ва ҳуқуқлари нималардан иборат эканлигини билишни истардик. Ҳурматли редакция! Шу ҳақда мақола беришингизни сўраймиз.

К. КОМИЛОВ,
ишчи.
М. САИДОВ,
студент.

Ётоқхона кенгаши тарбиявий, маданий-оммавий, физкультура ишига ҳамда ётоқхонада яшовчи ишчилар, хизматчилар ва студентларнинг турмуш шароитини яхшилашга кўпчиликни жалб қилиш учун тузилади.

Кенгаш ўз-ўзини бошқарувчи жамоат органи бўлиб, ётоқхонада яшовчи кишиларнинг умумий йиғилишида очиқ овоз бериш йўли билан бир йил муддатга сайланади. Кенгаш корхона (муассаса, ўқув юрти)даги касаба союзлари маҳаллий комитетининг раҳбарлиги остида жамоат ташкилотлари билан, ётоқни оталиққа олган цехлар ва тарбиячилар билан алоқа боғлаган ҳолда иш олиб боради.

Ётоқхона кенгаши коммунистик нормаларнинг турмушда қарор топишига ёрдам беради; коллектив аъзоларини меҳнатга муҳаббат ва ҳурмат руҳида тарбиялайди, коммунизм қурувчиси ахлоқ кодекси принципларининг турмушга татбиқ этилишига эришади.

Кенгаш тарбиявий ишнинг хилма-хил формаларидан фойдаланади: КПСС Программасини амалга ошириш ҳақида, партиямизнинг ички ва ташқи сиёсати ҳақида, фан ва техника ютуқлари тўғрисида, тарих, адабиёт, ахлоқий темаларда лекция ва суҳбатлар ташкил қилади, атеистик пропаганда олиб боради. Редакцион коллегия ёрдамида деворий газета чиқаради.

Кенгаш ётоқхонада яшовчи ишчи ва хизматчиларнинг умумий таълим ва техника билимлари даражасини оширишга кўмаклашади, ёшларни кечки мактаблар, олий ва ўрта махсус ўқув юртларига, халқ университетларига жалб қилиш юзасидан иш олиб боради, машғулотларга қатнашни назорат қилади, уй топшириқларини тайёрлаш учун шароит яратади.

Ётоқхона кенгаши ёки студентлар Совети коллектив аъзоларининг маданий дам олишларини уюштиради, ётоқхонада яшовчилар орасида физкультура-соғломлаштириш ишларини ва спорт мусобақаларини, туристик походларни ташкил этади.

Кенгаш ётоқхонага ишчилар, хизматчилар ва студентларнинг жойлаштирилиши, биноларнинг ремонт қилиниши, уларнинг жиҳозланиши устидан назорат қилади, ётоқхонада яшовчиларнинг ётоқхона территориясини кўкаламзорлаштириш ва ободонлаштириш ишларига жалб қилади. Ошхоналар ва буфетлар ишини, ўчоқбоши, душхона, кир ювиш хонаси тозалигини, мебель ва инвентарларнинг сақланишини назорат қилади. Ётоқхона кенгаши аъзолари ва активлари ётоқхонада яшовчиларнинг ички кун тартиби қоидаларига риоя қилишларига эришади, энг яхши хона учун кўриклар ташкил қилади.

Ётоқхона кенгаши ўз мажлисларида ва ётоқхонада яшовчиларнинг умумий йиғилишларида комендант ва тарбиячиларнинг ишлари ҳақидаги ахборотларни, шунингдек, кенгаш аъзолари старосталар, активларнинг ҳисоботларини тинглайди, зарур ҳолларда ётоқхонада яшовчи кишиларнинг уй-жой маиший шароитини ва уларга маданий хизмат кўрсатишни яхшилаш масаласини корхона, ўқув юрти маъмурияти олдига қўяди.

ЁШ АДИБЛАР КОНКУРСИ

Ёш замондош тўғрисидаги энг яхши пьеса учун ёш адиблар Бутуниттифоқ конкурсига асарлар танлаш ва тавсия этиш республика комиссияси тузилди. Ана шу конкурсни ўтказишдан мақсад ёш драматурглар, шоирлар, прозаикларнинг кенг доирасини замондошимизнинг бой ички дунёсини, унинг маънавий гўзаллигини, характерининг энг яхши хислатларини очиб берувчи пьесалар яратиш соҳасида актив ишга жалб этишдир.

Мамлакатимиз халқларининг қардошларча дўстлиги, барча мамлакатлардаги тараққийпарвар ёшлар билан бирга тинчлик учун, халқаро бирдамлик учун курашда халқларимизнинг иштироки мавзуи конкурсда асосий мавзулардан бири бўлиши лозим.

Ёш адиблар 1973—1974 йилларда ёзган пьесалар аввал республика жюрисининг мажлисларида муҳокама қилиниб, сўнгра Бутуниттифоқ конкурсига юборилади. Ўзбекистон ССР маданият министрлиги, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети ва республика ёзувчилар союзининг правлениеси Бутуниттифоқ мукофотларига қўшимча равишда яна бир нечта рағбатлантирувчи мукофотларни белгиладилар.

(ЎзТАГ).

ТУРКМАН АДАБИЁТИ ТАРИХИ

Туркманистон ССР Фанлар Академиясининг Махтумқули номли тил ва адабиёт институти олимлари коллективи «Туркман адабиёти тарихи» олти томлигини нашрга тайёрлашди. «Ўрта аср адабиёти тарихи»нинг [VIII—XVII асрлар] биринчи томи йил охиригача босмадан чиқади.

Бу янги асар туркман адабиёти VIII асрдан тортиб то ҳозирги кунимизгача босиб ўтган йўл тўғрисида батафсил тасаввур беради, деди ТАСС мухбирига филология фанлари доктори У. Абдуллаев.— Институт олимлари коллективи катта иш қилишди. Адабиётшунослар мамлакатдаги кўпгина шаҳарларнинг қўлёзмалар сақланадиган жойларида дастлабки манбаларни қидирдилар, илгари маълум бўлмаган кўпгина тарихий фактларни, адабиётдаги янги номларни аниқладилар.

[ТАСС мухбири].
Ашхобод.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

„ЗАНГОРИ ЭКРАНДА“

Тошкент телевидение студиясининг бир ҳафталик программаси

3 СЕНТЯБРЬ — ДУШАНБА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 15.45 Кўрсатувлар программаси. 15.50 Янгиликлар. 16.00 «Касб ҳақида ҳикоялар». «Электриклар». 16.30 Адабиёт бўйича ўқув кўрсатуви. 17.10 Ўқувчилар учун. «Костер». 17.40 Кемерово области — Ватанга рапорт беради. **Тошкент кўрсатади.** 18.30 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** 18.35 Болалар учун мультфильм. 18.50 Совет Армияси жангчилари учун. «Биз—танкчилар». Телевизион ҳужжатли фильм. 19.15 «Ахборот» информацион программаси. **Узбек тилида:** 19.30 Москвада ўзбек балети. 20.10. **Абу Райҳон Беруний туғилган кунининг 1000 йиллиги олдидан.** 20.40 «Ахборот» информацион программаси. 21.00 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кўрсатув ва концерт. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. **Тошкент кўрсатади. Узбек тилида:** 22.30 «Ёзувчилар — пахтакорларга». 23.00 V Бутуниттифоқ телевизион фильмлар фестивали олдидан. Рангли телевидение. **«Хур республикалар бузилмас иттифоқи».** «Совет Озарбайжони». Телевизион ҳужжатли фильм.

Иккинчи программа. Москва кўрсатади. 18.30 Рангли телевидение. Москвада балет артистлари II халқаро конкурси лауреатларининг концерти. 19.35 Рангли телевидение. Академик эшкак эшиш бўйича Европа чемпионати. Эркаклар. Сув полоси ва сувга сакраш, сузиш бўйича жаҳон чемпионати. 20.25 «Янги ўқув йили билан». СССР Министрлар Совети ҳузуридаги профессионал-техника билим юрти Давлат комитетининг раиси А. Булгаков чиқиши. 20.55 «Гармон». Бадиий фильм. **Тошкент кўрсатади.** 22.00 «Шаҳримиз гўзаллиги ва озодалиги учун» (рус тилида). **Москва кўрсатади.** 22.30 Рангли телевидение. Сопотда эстрада қўшиқлари XIII халқаро конкурси. 23.30 Рангли телевидение. Катталар учун мультфильм. 23.50 Кўрсатувлар программаси. 23.55 Москва кўрсатувларининг охири.

Учинчи программа. 18.30 дан Душанба кўрсатади.

4 СЕНТЯБРЬ — СЕШАНБА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 12.30 Кўрсатувлар программаси. 12.35 Янгиликлар. 12.45 Ўқувчилар учун. «Костёр». 13.15 Рангли телевидение. «Шамол билан юзма-юз». Бадиий фильм. 14.35 Қишлоқ янгиликлари. 14.45 Кўча ҳаракатининг янги қоидалари. 15.15 «Қрим тонги». Бутуниттифоқ музикали фестиваль иштирокчиларининг концерти. 15.20 Эфирда— «Молодость». 16.20 Адабиёт бўйича ўқув кўрсатуви. 17.15 Кўрсатувлар программаси. 17.20 Янгиликлар. 17.30 Рангли телевидение. Болалар учун. «Моҳир қўллар». 18.00 «Фан оламида». **Тошкент кўрсатади.** 18.30 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** 18.35 Болалар учун мультфильм. 19.05 Ўқувчилар учун. «Доим тайёр» (ўзбек тилида). 19.35 «Тараққиёт» программаси. 20.05 «Ахборот» информацион программаси. **Узбек тилида:** 20.20 Ўн минут музика. 20.30 Оламда нима гап? 21.00 «Ахборот» информацион программаси. 21.20 Ўзбек куйларидан концерт. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. **Тошкент кўрсатади. Узбек тилида:** 22.30 Қишлоқ хўжалик билимлари телевизион халқ университети. «Экономика факультети». 23.00 V Бутуниттифоқ телевизион фильмлар фестивали олдидан. Рангли телевидение. **«Хур республикалар бузилмас иттифоқи».** «Совет Эстонияси». Телевизион ҳужжатли фильм.

Иккинчи программа. Москва кўрсатади. 18.30 Бадиий ҳаваскорлик коллективларининг концерти. 19.30 Рангли телевидение. Сув полоси ва сувга сакраш, сузиш бўйича жаҳон чемпионати. Белграддан олиб кўрсатилади. 20.00 «Инсон ва қонун». 20.30 Рангли телевидение. Ж. Верди. «Риголетто» операси. Телевизион музикали фильм. **Тошкент кўрсатади.** 22.00 «Шеърият мухлисларига». Эътибор Охунова (рус тилида). **Москва кўрсатади.** 22.30 Ж. Верди. «Риголетто» операсининг давоми. 23.50 Кўрсатувлар программаси. 23.55 Москва кўрсатувларининг охири.

Учинчи программа. 19.00 дан Тошкент кўрсатади.

5 СЕНТЯБРЬ — ЧОРШАНБА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 12.30 Кўрсатувлар программаси. 12.35 Янгиликлар. 12.45 Рангли телевидение. Болалар учун. «Моҳир қўллар». 13.15 Рангли телевидение. «Мени топ, Леня». Бадиий фильм. 14.40 «Қишлоқ аҳли билан учрашув». 15.10 «Онамларнинг мактаби». 15.40 «Адабий учрашувлар». Вилис Лацис. 16.25 «Қўшиқ ҳамроҳимиз». **Тошкент кўрсатади.** 16.55 Кўрсатувлар программаси. 17.00 **Абу Райҳон Беруний туғилган кунининг 1000 йиллигига бағишланган тантанали мажлис ва концерт.** Санъат саройидан олиб кўрсатилади. Танаффус вақтида «Ахборот» информацион программаси (рус тилида). **Узбек тилида:** 20.30 Пахта терими кундалиги. 20.45 «Ахборот» информацион программаси. 21.00 «Оламга саёҳат». Кинокўрсатув. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. 22.25 Рангли телевидение. Футбол бўйича халқаро учрашув. СССР—ГФР терма командалари. В. И. Ленин номидаги Марказий стадиондан олиб кўрсатилади. 00.15 Кўрсатувлар программаси. 00.20 Москва кўрсатувларининг охири.

Иккинчи программа. Москва кўрсатади. 16.45 Тарих бўйича ўқув кўрсатуви. 17.15 Кўрсатувлар программаси. 17.20 Янгиликлар. 17.30 Ўқувчилар учун кўрсатув. 18.00 «12 баҳор». Телевизион ҳужжатли фильм. 18.30 Бутуниттифоқ радиоси ва телевидениеси эстрада симфоник оркестрининг концерти. 19.30 Рангли телевидение. Сув полоси ва сувга сакраш, сузиш бўйича жаҳон чемпионати. Белграддан олиб кўрсатилади. 20.00 «АҚШда Совет цирки». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 20.35 «Мени топ, Леня». Бадиий фильм. **Тошкент кўрсатади.** 22.00 «Фан» программаси. (ўзбек тилида). **Рус тилида:** 22.30 Карл Либкнехт номли коммуна мактабининг собиқ ўқувчилари билан учрашув (такрорий кўрсатув).

Учинчи программа. 19.00 дан Тошкент кўрсатади.

6 СЕНТЯБРЬ — ПАЙШАНБА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 12.30 Кўрсатувлар программаси. 12.35 Янгиликлар. 12.45 «Инсон ва меҳнат». Телевизион очерк. 13.15 Болалар учун телевизион спектакль. 14.35 Рангли телевидение. Талабаларга мувофиқ концерт. 15.05 Умумий биология бўйича ўқув кўрсатуви. 15.35 Бутуниттифоқ радиоси ва телевидениеси эстрада симфоник оркестрининг концерти. 16.35 Адабиёт бўйича ўқув кўрсатуви. 17.15 Кўрсатувлар программаси. 17.20 Янгиликлар. 17.30 Ўқувчилар учун. «Ёшлар ижоди». 18.00 «Хўжаликлар ҳақида ҳикоялар». **Тошкент кўрсатади.** 18.30 Кўрсатувлар программаси. **Узбек тилида:** 18.35 «Юлдузча» телевизион журнали. 19.05 Болалар учун мультфильм. 19.15 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Азамат ўлка ёшлари». 19.45 «Ахборот» информацион программаси (рус тилида). 20.00 «Беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йили». 20.30 «Ёш шоирларнинг ижоди». 21.00 «Ахборот» информацион программаси. 21.20 Самарқанд давлат опера ва балет театри артистларининг концерти. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. 22.30 Рангли телевидение. Хоккей бўйича СССР кубоги. Финал. В. И. Ленин номли Марказий спорт саройидан олиб кўрсатилади. 00.45 Кўрсатувлар программаси. 00.50 Москва кўрсатувларининг охири.

Иккинчи программа. Москва кўрсатади. 18.30 «Мамлакатнинг пўлат изларида». 19.00 Бадиий ҳаваскорлик коллективларининг концерти. 19.25 Рангли телевидение. Сув полоси ва сувга сакраш, сузиш бўйича жаҳон чемпионати. Белграддан олиб кўрсатилади. 19.55 Зинаида Палли куйлайди. 20.40 «Ҳужжатли экран». Кўрсатувни Р. Рождественский олиб боради. **Тошкент кўрсатади. Узбек тилида:** 22.00 «Диққат, газ!» Реклама. 22.15 Врач маслаҳати 22.30 «Ажал сиртмоғида». Бадиий фильм.

Учинчи программа. 19.00 дан Тошкент кўрсатади.

7 СЕНТЯБРЬ — ЖУМА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 12.30 Кўрсатувлар программаси. 12.35 Янгиликлар. 12.45 Болалар учун кўрсатув. 13.15 «Дала гвардиячилари». 13.30 Рангли телевидение. «Сизнинг мулоҳазангиз». 14.20 Шахмат мактаби. 14.50 Концерт. 15.30 «Поэзия», А. Фатьянов. 16.00 Балет севувчилари учун. 16.45 Биология бўйича ўқув кўрсатуви. 17.15 Фан-қишлоқ хўжалигига. 17.45 Кўрсатувлар программаси. 17.50 Янгиликлар. 18.00 Рангли телевидение. Болгария телевидениесининг программаси. **Тошкент кўрсатади.** 18.30 Кўрсатувлар программаси. 18.35 Болалар учун мультфильм. **Узбек тилида:** 18.45 «Ёшлик студияси кўрсатади. «Студентлик — олтин даврим». 19.25 «Ахборот» информацион программаси (рус тилида). 19.40 «Ёзувчи ва замон». 20.10 «Ўзбекистон» телевизион киножурналининг 16-сони. 20.20 Ўн минут музика. 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 20.50 Ота-оналар университети. 21.20 «Ўзбекистон чорвадори» программаси. 21.50 «Томошабинларга балет ҳақида». 23.00 V Бутуниттифоқ телевизион фильмлар фестивали олдидан. Рангли телевидение. «Хур республикалар бузилмас иттифоқи». «Совет Молдавияси». Телевизион ҳужжатли фильм. **Москва кўрсатади.** 24.00 «Вақт» информацион программаси. 00.30 Кўрсатувлар программаси. 00.35 Москва кўрсатувларининг охири.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. Уқув программаси. 11.30 9-синф ўқувчилари учун биологиядан кириш дарси. **Рус тилида:** 12.00 «Халқ ёзувчиси Андрей Упит». Телевизион фильм. 12.25 9-синф ўқувчилари учун биологиядан кириш дарси (ўзбек тилида.) **Москва кўрсатади.** 18.30 «Профессор Бадалянов билан учрашув». Телевизион ҳужжатли фильм. 18.55 Камер куйларидан концерт. 19.25 Рангли телевидение. Сув полоси ва сувга сакраш, сузиш бўйича жаҳон чемпионати. Белграддан олиб кўрсатилади. 19.55 «Ўтмиш киноленталари». 21.10 Болгария телевидениесининг программаси.

Учинчи программа. 19.00 дан Тошкент кўрсатади.

8 СЕНТЯБРЬ — ШАНБА

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 9.55 Кўрсатувлар программаси. 10.00 Янгиликлар. 10.10 Болалар учун мультфильм. 10.20 Телевизион миниатюралар театри (ўзбек тилида). **Москва кўрсатади.** 11.00 Кўрсатувлар программаси. 11.05 Янгиликлар. 11.10 Рангли телевидение. Болалар учун, «Бор эканда, йўқ экан». 11.40 «Изланиш». Кўрсатувни ёзувчи С. Смирнов олиб боради. 12.30 Тихон Хренников асарларидан концерт. 13.00 Рангли телевидение. Болалар учун мультипликацион фильмлар программаси. 13.30 «Совет тинчлик программаси — амалда». 14.00 Бадиий ҳаваскорлик коллективларининг концерти. 14.45 «Здоровье». Илмий-оммабоп программа. 15.15 Спорт программаси. От спорти бўйича Европа чемпионати. Киевдан олиб кўрсатилади. Сув полоси ва сувга сакраш, сузиш бўйича жаҳон чемпионати. Белграддан олиб кўрсатилади (рангли тасвирда). 16.15 «Шоир Расул Гамзатов ижодидан саҳифалар». **Тошкент кўрсатади.** 16.55 Кўрсатувлар программаси. **Узбек тилида** 17.00 Болалар учун. «Санъат гунчалари». 17.35 Бугун — Халқаро журналистлар бирдамлик куни. 17.50 «Ахборот» информацион программаси (рус тилида). 18.05 «Совет кино усталари». Болот Бейшеналиев. 19.20 «Ахборот» информацион программаси. 19.40 «Мусиқа жавони». **Москва кўрсатади.** 21.00 Рангли телевидение. Футбол бўйича СССР чемпионати. «Спартак» (Москва) — «Торпедо» (Москва). 22.45 «Вақт» информацион программаси. 23.15 Рангли телевидение. Музикали учрашувлар. 23.45 Ҳужжатли фильм. 24.00 Кўрсатувлар программаси.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. Уқув программаси 11.30 Ота-оналар учун консультация. 6—7 ёшли болаларни мактабга тайёрлаш (ўзбек тилида.) **Рус тилида:** 12.00 Телевизион фильм. 12.25 Ота-оналар учун консультация. 6—7 ёшли болаларни мактабга тайёрлаш 13.00 «Давр, олға бос». Бадиий фильм. 1-серия (ўзбек тилида). **Москва кўрсатади.** 16.55 «Ҳайвонот оламида». 18.00 Фан ва маданиятимизнинг муҳим масалалари. 18.30 Ҳужжатли фильм. 18.50 Халқ рақс байрами. Таллиндан олиб кўрсатилади. 19.35 «Сизнинг адресингиз». Бадиий фильм. **Тошкент кўрсатади.** 21.00 «Замондас». Қишлоқ хўжалик ходимлари учун программа (қозоқ тилида). **Узбек тилида:** 21.50 Цирк программаси. 22.30 «Баландлик». Бадиий фильм.

Учинчи программа. 18.00 дан Душанба кўрсатади.

9 СЕНТЯБРЬ— ЯКШАНБА

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 9.25 Кўрсатувлар программаси 9.30 Янгиликлар. 9.40 Бугун — Танкчилар куни. «Ватанимнинг метин қалқони». 10.10 Болалар учун мультфильм. 10.20 Болалар учун телевизион театр (ўзбек тилида). **Москва кўрсатади.** 11.00 Кўрсатувлар программаси. 11.05 Янгиликлар. 11.10 Рангли телевидение. Ўқувчилар учун. «Будильник». 11.40 Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 12.40 Бугун— Танкчилар куни. Бронетанк қўшинлар маршали А. Х. Бабажанян чиқиши. 13.00 Музикали киоск. 13.30 Рангли телевидение. Сув полоси ва сувга сакраш, сузиш бўйича жаҳон чемпионати Белграддан олиб кўрсатилади. 14.00 Санъат усталари концерти 14.45 Ленинград Давлат Катта қўғирчоқ театрининг спектакли. 15.50 «Адабий учрашувлар». Агния Барто. 16.35 Қишлоқ янгиликлари. **Тошкент кўрсатади.** 17.35 Кўрсатувлар программаси **Рус тилида:** 17.40 Болалар учун мультфильм. 17.50 «Колокольчик» клуби. 18.25 Эртага Бутуниттифоқ телевизион фильмлар фестивали очилади. 18.45 «Ахборот» информацион программаси. **Узбек тилида:** 19.00 Телевизион миниатюралар театри (такрорий кўрсатув). 19.40 «Ахборот» информацион программаси. **Москва кўрсатади.** 20.00 Халқаро панорама. **Тошкент кўрсатади. Узбек тилида:** 20.30 «Чашма» халқ ашула ва рақс ансамбллари телевизион конкурси. «Баҳор» концерт залидан олиб кўрсатилади. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. **Тошкент кўрсатади. Узбек тилида:** 22.30 Пахта терими кундалиги 22.45 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Оталар сўзи— ақлнинг кўзи».

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. Рус тилида 10.00 1—3 синф ўқитувчилари учун консультация. 10.30 «Йўқолган невара». Болалар учун қўғирчоқ фильм. **Узбек тилида:** 10.50 Ҳужжатли кино экрани. 11.20 «Давр, олға бос». Бадиий фильмнинг 2-серияси. **Москва кўрсатади.** 17.35 Рангли телевидение. Мультипликацион фильмлар программаси. 18.05 Томошабинларнинг хатлари асосида музикали программа. 18.30 Рангли телевидение. «Киносаёҳатчилар клуби». 19.30 Расул Гамзатов шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар. **Тошкент кўрсатади.** 20.00 Ҳужжатли кино экрани. (ўзбек тилида). **Москва кўрсатади.** 20.30 «Трибунал». Москва драма театрининг спектакли. **Тошкент кўрсатади.** 22.00 Киноэкран янгиликлари (рус тилида). 22.20 Ҳужжатли кино экрани (ўзбек тилида. **Москва кўрсатади.** 22.30 Останкино концерт студияси таклиф этади. 23.35 Спорт программаси. 00.15 Кўрсатувлар программаси. 00.20 Москва кўрсатувларининг охири.

Учинчи программа. 17.35 дан Фрунзе кўрсатади.

Реклама ва эълонлар

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 31|VIII да **Мирзо Улуғбек**, 1|IX да **Олтин девор.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 31|VIII да **Хотинимнинг эри**, (ёзги бинода), 1|IX да **Ҳалима** (қишки бинода).

Кино

31 АВГУСТДА
ҚИШКИ БИНОДА

Тақиқланган муҳаббат — «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), «ДРУЖБА», «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Бағритош отанинг ўғиллари — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (18.00, 20.45).

Рам ва Шам (ўзбек тилида) НАВОИЙ номли (17.50, 20.00), «КЎКЧА» (жуфт соатларда).

Дунё — ҲАМЗА номли (20.30).

Ҳамраз —«КЎКЧА» (17.20, 20.30).

Бошсиз чавандоз — САНЪАТ САРОЙИ (17.00, 19.00, 20.45) «ЧАЙКА» (18.00, 20.00), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (18.00, 21.45).

Церник иши— «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (18.00, 21.45).

Бўғиздаги тош — «СПУТНИК», «ВОСТОК» (жуфт соатларда).

Михай ботир (2 серия) — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун), ҲАМЗА номли (17.30, 20.30).

Жодугар — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

Биз шу ерда яшаймиз —«ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (18.00, 20.00).

ЁЗГИ БИНОДА

Прокурор ўғли — КИРОВ номли.

Михай ботир — ТЕЛЬМАН номли.

Тақиқланган муҳаббат — «РАКЕТА», «ХИВА».

Бошсиз чавандоз — «ФЕСТИВАЛЬ».

1 СЕНТЯБРДА
ҚИШКИ БИНОДА

Тақиқланган муҳаббат — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), «ДРУЖБА» «СПУТНИК», «МОСКВА» (тоқ соатларда).

Комедиантлар — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (11.00, 13.00, 16.00, 18.30, 20.45).

Рам ва Шам (ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (10.00, 12.30, 15.00, 17.50, 20.00), «КЎКЧА» (жуфт соатларда) .

Бошсиз чавандоз — САНЪАТ САРОЙИ (11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 20.45), «ЧАЙКА» (10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00).

Бўғиздаги тош — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «СПУТНИК», «ВОСТОК» (жуфт соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН» (10.00, 11.40, 13.20).

Михай ботир (2 серия) — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), ҲАМЗА номли (11.30, 13.00, 14.30, 17.30, 20.30).

Хур қизлар — «ЎЗБЕКИСТОН» (15.00, 19.00, 22.30).

Жодугар — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

Биз шу ерда яшаймиз — «ВОСТОК» (10.00, 14.00, 18.00, 21.45).

ЁЗГИ БИНОДА

Эр-хотиннинг уриши — КИРОВ номли.

Михай ботир — ТЕЛЬМАН номли.

Тақиқланган муҳаббат—«ХИВА».

Бошсиз чавандоз — «ФЕСТИВАЛЬ».

Ови юриб, дови юрмаганлар — «РАКЕТА».

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА
АБУ РАЙҲОН БЕРУНИЙ ТУҒИЛГАН КУННИНГ 1000 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНАДИ

ТЕЗ КУНДА!

ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

Узбекистон халқ шоири УЙҒУН

„АБУ РАЙҲОН БЕРУНИЙ“

(2 пардали драма)

Саҳнага қўювчи режиссёрлар — СССР халқ артисти, СССР давлат ва Ҳамза номли Узбекистон ССР давлат мукофотлари лауреати О. ХУЖАЕВ ва Б. ЙУЛДОШЕВ.

Режиссёр ассистентлари — М. АЗИМОВ, Е. САЪДИЕВ.

Рассом — Г. БРИМ.

СПЕКТАКЛДА: Узбекистон ССР халқ артистлари: З. МУҲАМАДЖОНОВ, Х. НАРИМОНОВ, Ж. ТОЖИЕВ, М. УМАРХУЖАЕВ, О. ҲАСАНОВ;

Узбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: Р. ИБРОҲИМОВА, С. НОРБОЕВА, Т. АЗИЗОВ, Е. АҲМЕДОВ, М. ОРИПОВ, Т. ХОНТУРАЕВ, Х. ЮНУСОВ, Р. ЁҚУБОВ ва бошқалар қатнашадилар.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

1 СЕНТЯБРЬ КЕЧ СОАТ 7 ДА,
2 СЕНТЯБРЬ КУНДУЗ СОАТ 4 ВА КЕЧ 7 ДА

КАТТА КОНЦЕРТ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Узбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: Олмахон ХАЙИТОВА, ДИЛБАР АБДУЛЛАЕВА, ҚИЗЛАРХОН ДУСТМУҲАМЕДОВА,

Солистлар: Дилором ҚАЮМОВА, Ҳожиакбар ҲАМИДОВ, Гулчеҳра ИСМОИЛОВА, Ойхон ЁҚУБОВА, Азим АЗИЗОВ, Гулшан ҲАСАНОВА;

Телеминиатюра ва сўз устаси:

ҲАСАН ЙЎЛДОШЕВ.

Машҳур аскиячилар: ИЖРОҚУМБУВА АМИНОВ (Қўқон), МАМАРОЗИҚ ОТА ИСҲОҚОВ.

УЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ

Программани — Узбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ғулом ТОЖИАЪЛОЕВ олиб боради.

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан сотилади.

ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА!

ТОШКЕНТ „ШАРҚ“ МЕБЕЛЬ ФИРМАСИ

1974 ЙИЛДА ЁТОҚХОНАЛАР УЧУН МЕБЕЛЛАР НАБОРИНИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА КИРИШАДИ.

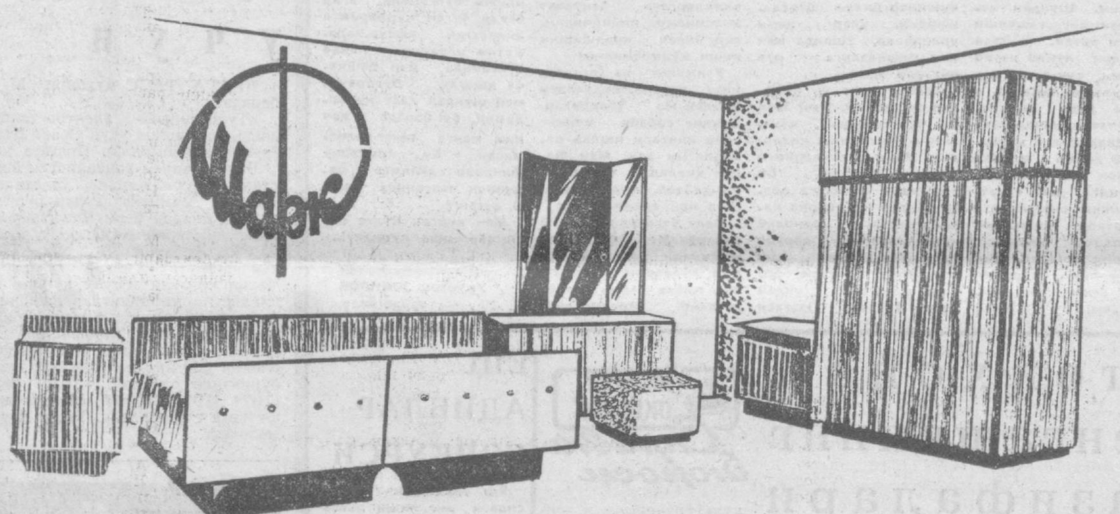

КОМПЛЕКТГА КЎЙЛАК ВА ИЧКИ КИЙИМЛАР УЧУН ШКАФ, КАРАВОТ ОЛДИГА ҚЎЙИЛАДИГАН ТУМБОЧКАЛАР, ТРЕЛЯЖ, БАНКЕТКА, ИЧКИ КИЙИМ УЧУН ТУМБОЧКА КИРАДИ. МЕБЕЛЛАР КОРПУСИДАГИ БАРЧА ЭЛЕМЕНТЛАР УНИФИКАЦИЯ ҚИЛИНГАН БЎЛИБ, ДУРАДГОРЛИК ВА ЁҒОЧ ҚИРИНДИ ПЛИТАЛАРИДАН ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН. НАБОРНИНГ УСТКИ ҚИСМИ ҚИММАТБАҲО ДАРАХТ ШПОНИ БИЛАН ҚОПЛАНГАН БЎЛИБ, ПОЛИРОВКА ҚИЛИНГАН. БУЮМЛАРНИНГ ОЛД ҚИСМИ НАҚШЛАР БИЛАН БЕЗАТИЛГАН.

„ШАРҚ“ ФИРМАСИ.

Телевизор

31 АВГУСТ

ЖУМА

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 18.30 Кўрсатувлар программаси. 18.35 Болалар учун мультфильм. **Узбек тилида:** 18.45 V Бутуниттифоқ телевизион фильмлар фестивали олдидан. Рангли телевидение. «Хур республикалар бузилмас иттифоқи». «Совет Туркманистони». Телевизион ҳужжатли фильм. 19.45 **«Ахборот»** информацион программаси (рус тилида). 20.00 «Янги ўқув йили билан». 20.15 «Ахборот» информацион программаси. 20.35 «Далалардан—дараклар». 20.50 «Бўстон» телевизион журнали. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. 22.30 Рангли телевидение. Футбол бўйича СССР чемпионати. ЦСКА—«Динамо» (Москва). В. И. Ленин номидаги Марказий стадиондан олиб кўрсатилади.

Иккинчи программа. Москва кўрсатади. 18.30 «Театр афишаларида». 19.30 «Янги ўқув йили билан». СССР Маориф министри М. А. Прокофьев чиқиши. 20.00 «Голубой огонёк» саҳифаларида. 20.35 О. ва А. Лавровлар. «Терговни билимдон кишилар олиб боради». Телевизион спектакль премьераси. 1-қисм. **Тошкент кўрсатади.** 22.00 «Жанговар постда». (ўзбек тилида). 22.30 «Ҳалоскорлик». Бадиий фильм. 4-серия. «Берлин учун жанг» (рус тилида).

Учинчи программа. 19.00 дан Тошкент кўрсатади.

1 СЕНТЯБРЬ

ШАНБА

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 9.55 Кўрсатувлар программаси. 10.00 Янгиликлар. 10.10 Болалар учун мультфильм. 10.20 **«Экран хандаси»** (ўзбек тилида). **Москва кўрсатади.** 11.00 Кўрсатувлар программаси. 11.05 Янгиликлар. 11.10 Рангли телевидение. Болалар учун. «Колокольчик» театри. 11.35 «Здоровье». Илмий-оммабоп программа. 12.05 Ҳужжатли фильм. 12.30 Сопотда эстрада қўшиқлари XIII халқаро конкурси. 13.00 «Партия сиёсатини ишчилар синфи қўллаб-қувватламоқдалар». 13.30 Рангли телевидение. 1. Сув полоси ва сувга сакраш, сўзиш бўйича жаҳон чемпионатининг очилиши. 2. Академик эшкак эшиш бўйича Европа Чемпионати. 14.00 Рангли телевидение. Р. Шчедрин. «Букри тойчоқ». Ленинград Малий опера ва балет театрининг спектакли. Ленинграддан олиб кўрсатилади. 15.20 «Янги ўқув йили билан». СССР Олий ва ўрта таълим министри В. П. Елютин чиқиши. 15.50 Эфирда — «Молодость». 16.35 Рангли телевидение. Мультипликацион фильмлар программаси. **Тошкент кўрсатади.** 17.15 Кўрсатувлар программаси. **Узбек тилида:** 17.20 Ўқувчилар учун. «Биринчи қўнғироқ». 18.00 V Бутуниттифоқ телевизион фильмлар фестивали олдидан. Рангли телевидение. «Хур республикалар бузилмас иттифоқи» «Совет Латвияси». Телевизион ҳужжатли фильм. 19.10 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Сенинг замондошинг». 19.40 «Ахборот» информацион программаси (рус тилида). 19.55 «Раққоса ҳиром этганда...». 20.20 «Ахборот» информацион программаси. 20.40 «Қўшиқ ёзувчи шоирлар». Туроб Тўла. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. **Тошкент кўрсатади. Узбек тилида:** 22.30 «Далалардан-дараклар». 22.45 «Еримиз жароҳати». Бадиий фильм.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. Рус тилида: 10.00 Болалар учун мультфильм. 10.30 «Иккинчи синфда икки йил ўтирган Иван Семёнов ҳаётидан уч ярим кун». Телевизион бадиий фильм. 11.50 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Интернационал дўстлик клуби» (ўзбек тилида). 12.30 Бутуниттифоқ нефть ва газ саноати ходимлари куни олдидан. «Ўрта Осиё нефть институтида». **Узбек тилида:** 12.40 «Инсон ҳаёт экан». Бадиий фильм. 16.45 Ўқувчилар учун. «Ўқув бригадасида». **Москва кўрсатади.** 17.15 Рангли телевидение. «Сизнинг фикр-мулоҳазангиз». 18.05 Адабий баҳс. 18.55 «Цирк чироқлари ёнганда». 19.40 Рангли телевидение. Академик эшкак эшиш бўйича Европа чемпионати. Эркаклар. 20.25 О. ва А. Лавровлар. «Терговни билимдон кишилар олиб боради». Телевизион спектакль премьераси. 2-қисм. **Тошкент кўрсатади.** 22.00 «Физкультура ва спорт» Телевизион журнал (ўзбек тилида). **Москва кўрсатади** 22.30 «Қрим тонги» Бутуниттифоқ музикали фестивалнинг якунловчи концерти. 24.00 Кўрсатувлар программаси.

Учинчи программа. 18.05 дан Душанба кўрсатади.

ОБУНАЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

1974 йил учун
МАРКАЗИЙ, РЕСПУБЛИКА, ОБЛАСТЬ, РАЙОН ВА ЧЕТ ЭЛ ГАЗЕТА ВА ЖУРНАЛЛАРИГА

1 СЕНТЯБРДАН ОБУНА БОШЛАНАДИ

«СОЮЗПЕЧАТЬ» бўлимлари ва агентликлари, алоқа бўлимлари, ўқиш ва иш жойидаги жамоатчи матбуот тарқатувчилар сизни кутмоқда.

Узбекистон ССР
Алоқа министрлиги.
«СОЮЗПЕЧАТЬ» бошқармаси.

Тошкент шаҳар Маданият бошқармаси ходимлари Тошкент шаҳар «Гулшан» маданият ва истироҳат боғининг директори

Ғулом
САИДХУЖАЕВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан маълум қиладилар ва марҳумнинг оиласига таъзия изҳор этадилар.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ
31 АВГУСТ, 1973 й.
ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ГОРКОМА КП УЗБЕКИСТАНА И ТАШГОРСОВЕТА
БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ТОШКЕНТ, ГСП, ДЗЕРЖИНСКИЙ КЎЧАСИ; 15-УЙ,
ИНДЕКС 64579. Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Р—02643. Нашр В—2267.
ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор—33-02-49 дан 33-02-58 гача, Эълонлар бўлими—33-81-42.